

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἐξακόσιοι συνδρομηταὶ ἔχουσι πληρώσει μέχρι τοῦδε. Εἶνε εὐχῆς ἔργον νὰ πληρώσωσιν ἄλλοι τετρακόσιοι ὅσον τάχιστα, ἵνα ἡ ΕΡΕΥΝΑ καταστή αὐτοσυντήρητος. Ὁ ἐκδότης αὐτῆς ὑπεβλήθη εἰς δαπάνας καὶ μάχθους καὶ δὲν φρονεῖ ὅτι εἶνε δίκαιον νὰ ὑποβληθῆ εἰς πλείονας θυσίας, ἀφοῦ ἤδη τὸ ἔργον του ἀνεγνωρίσθη ὡς γενικῆς χρησιμότητος. Φιλικὰ πρόσωπα διιδόντα τὴν σημασίαν τοῦ ἀγῶνος συνεμερίσθησαν μετὰ τοῦ ἐκδότη τοῦ οἰκονομικὸν βῆρος. Ἀναμφιβόλως καὶ ἄλλοι ἀρωγοὶ θὰ προκύψωσιν, ἀλλ' εἶνε ἐπιθυμητὸν νὰ ἐπαρκῆ εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἐκ τῶν ἰδίων τῆς πόρων ἡ ΕΡΕΥΝΑ. Διὰ τοῦτο εὐελπιστοῦμεν ὅτι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ β' τεύχους θὰ ἔχη εἰς τὸ μητρώον τῆς ἐγγεγραμμένους χιλίους συνδρομητῆς. Οἱ πρῶτοι οὗτοι χίλιοι θὰ ἀποτελέσωσι τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον τοῦ οἰκοδομηματος καὶ ἐκρίναμεν ἐντεῦθεν σκόπιμον ν' ἀπαθανατισθῆ ἡ φάλαγξ τῶν πρῶτων χιλίων ἐν ἰδιαιτέρῳ περικόμφῳ τομιδίῳ περιέχοντι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγεγραμμένων ὡς ἱδρυτῶν τῆς Ἐρέυνης. Ἡ χρυσοῦ βιβλος αὕτη θὰ ἐκδοθῆ ἅμα ἐγγράψωμεν τὸν χιλιοστὸν συνδρομητῆν, ἐν δὲ ἀντίτυπον αὐτῆς, θὰ σταλῆ ὡς δῶρον εἰς ἕκαστον τῶν ἐν λόγῳ χιλίων.

Ἀγγλίδων μυριάδες μέλλει νὰ κατέλθωσι καὶ ἐγκαταστῶσιν ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀφρικῇ ὅσον οὐπω δίκην πρῶτου ὑετοῦ μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Ἡ Νότιος Ἀφρικῇ ὑστερεῖ μεγάλως ὡς πρὸς τὸν γυναικεῖον πληθυσμόν, καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ περισσεύει ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατομμύριον γυναικῶν. Θὰ λειτουργήσῃ ἐντεῦθεν προφανῶς ὁ νόμος τῆς ἔλξεως. Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις προτίθεται νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν κάθοδον ταύτην διὰ χορηγιῶν ἀλλὰ καὶ πάλιν θὰ μείνωσι πολλαὶ γυναῖκες δυσχεραίνουσαι νὰ μεταβῶσι τόσῳ μακρὰν πρὸς ζήτησιν βιοπορισμοῦ. Ἐν Εὐρώπῃ ἡ Ἑλλάς εἶνε ἴσως ἡ μόνη χώρα ἐνθα οἱ ἄνδρες περιττεύουν (πολλοὶ ὑπὸ διττὴν ἔννοιαν). Μία μυριάς Ἀγγλίδων ἠδύνατο νὰ μεταγγίσῃ ὠκεανὸν ζωῆς εἰς τὴν χώραν καὶ δὲν ἠξέυρω ἂν θὰ παρίστατο εὐκαιρία ἄλλη ἀπὸ τὴν παρούσαν πρὸς προσέλκυσιν αὐτῶν. Πατριωτικὴ Κυβέρνησις, ἡ ἀληθῆς τις Ἐθνικὴ Ἐταιρία θὰ ἐκίνει πάντα λίθον ὅπως προσκαλῆ, ἐγκαθιστᾷ καὶ ἐξασφαλίσῃ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα χιλίας Ἀγγλίδας τὸ ἔτος.

Οἱ λαοὶ τῆς οἰκουμένης εἶνε τόσῳ ἀλληλένδετοι καὶ κατ' οὐσίαν ἀλληλέγγυοι τὴν σήμερον, ὥστε εἰς πόλεμος, ὄχι μόνον τόσῳ μέγας πόλεμος ὅσῳ ὁ ἄρτι λήξας ἀγγλοβοερικός, ἀλλὰ καὶ μικρότερος τὰς διαστάσεις ἔχει πανταχοῦ Γῆς συνεπέας καὶ ἐνδιαφέρει ζωτικῶς πάντα κάτοικον τοῦ πλανήτου, ὅπερ ἐπίσης δύναται νὰ λεχθῆ καὶ περὶ μᾶς μεγάλης ἀπεργίας. Τοῦτο γίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τόσῳ καταληπτὸν εἰς πάντα, ὥστε δὲν δύναται ν' ἀπέχη ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν πᾶσα δράσις γεννώσα τὴν ἀνάγκην τοῦ πολέμου ἢ τῆς ἀπεργίας θὰ θεωρεῖται ὡς δράσις ἐξόχως ἀνῆθικος. Ἡ Ἀνθρωπότης σήμερον δὲν ὠφελεῖται, ἀλλὰ βλάπτεται ἐκ τῶν πολέμων, καὶ τὸ μέτρον πάσης ἠθικῆς ἐν τῷ μέλλοντι θὰ εἶνε ἡ ἐρευνα κατὰ πόσον ὠφελεῖται ἡ Ἀνθρωπότης ἐκ δεδομένης δράσεως. Οἱ οἰκονομικοὶ ὄροι τοῦ παρελθόντος καθίστων τοὺς πολέμους ἀνάγκην προόδου, ἀλλ' ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον προκύπτει ἤδη. Ὁ παλαιὸς τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι ἦτο: τί κερδαίνω ἐγὼ καὶ οἱ περὶ ἐμέ. Ὁ νέος τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι εἶνε: τί κερδαίνει τὸ ἅπαν γένος τῶν ἀνθρώπων. Ἡ νοτιαφρικανικὴ εἰρήνη κατόπιν συγκρούσεως τόσῳ πρωτοφανοῦς, τόσῳ τραγικῆς καὶ τόσῳ τιμώσης ἀμφοτέρους τοὺς ἐμπολέμους διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς, θὰ χαράξῃ, δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ προμαντεύσωμεν, νέαν ἐποχὴν καὶ θὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ σύστημα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου νέα ἰδεώδη πολιτικῆς ὑπάρξεως. Τὸ ἀχανὲς κρύτος, ὅπερ ὁμογενῶς καὶ παγίως θ' ἀποτελέσωσιν ἐφεξῆς αἱ διάφοροι δημοκρατίαι καὶ ἀποικίαι, θὰ παρουσιάσῃ στερεὸν πολιτικὸν οἰκοδόμημα ἱκανὸν νὰ προσαρμωσθῆ πρὸς τὰς κοινωνικὰς συνθήκας ἃς θὰ ἐπιβάλλῃ ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐντὸς τοῦ αἰῶνος. Ἡ ἐνότης τῶν πολιτικῶν ὀργανισμῶν τῆς Ἀφρικῆς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν γοργῶς προοδευτικῶν ἀγγλικῶν θεσμῶν ἦτο ἀπαραίτητος ὄρος, οὗ ἡ ἐπίτευξις φαίνεται ὅτι ἦτο ἀδύνατος ἀνευ συγκρούσεως. Ἀλλ' ἡ κρατίστη ἐγγύησις τῆς ἐνότητος ἐγκείται εἰς τὸν χαρακτήρα τῶν συγκρουσθέντων. Οἱ Βοερες μικηθέντες ὑπὸ τῶν Ἀγγλων καθίστανται πολῖται, αὐτόνομοι καὶ αὐτοεθνεῖς, τῆς παγκοσμίου βρετανικῆς Δημοκρατίας καὶ ἐξασφαλίζουσιν ἐλευθερίαν πραγματικὴν, ἐδραιωτέραν καὶ ταχύτεραν πάσης ἐλευθερίας ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ θεμελιώσωσιν ἀφιέμενοι ἀνυπεύθυνοι εἰς τὰς περιπετείας τοῦ χρόνου. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν διεθνῶν συγκρούσεων πρῶτην ἴσως φορὰν ἀναφαίνεται τὸ εὐελπί χαρακτηριστικὸν ὅτι οὔτε ὁ κατακτητῆς ἐναβρύνεται διὰ

τὴν νίκην του, οὔτε ὁ ἠττηθεὶς αἰσθάνεται ἑαυτὸν δουλωθέντα ἐκ τῆς ἠττης του. Ἐπομένως αἰσθήματα ἀντεκδικήσεως, πατριωτικῆς δόξης, φυλετικοῦ μίσους καὶ τὰ τοιαῦτα δὲν χωροῦσιν. Ἐν ἐκ τῶν ἀγρίων ἐνστικτῶν τοῦ παλαιοῦ πνεύματος καταργεῖται καὶ ἐξοβελίζεται διὰ τοῦ πολέμου τούτου. Πρώτην φοράν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν πολέμων καὶ τῶν κατακτήσεων οὔτε ἐκδηλοῦνται, οὔτε διατρέφεται τὸ ἀπάνθρωπον ἐκείνο αἰσθημα τῆς ἀρχαιότητος "οὐαὶ τοῖς ἠττηθεῖσιν." Εἶνε ἐξόχως διδακτικὸν καὶ εὐέλπι ὅτι οὐδεὶς Ἀγγλος θεωρεῖ τοὺς Βοέρας ὡς κατακτηθέντας, οὔτε, ἐὰν οὕτω τοὺς ἐθεώρει, θὰ ἠλαύνετο ν' ἀναφωνήσῃ "οὐαὶ τοῖς ἠττηθεῖσιν." Ὁ Ἀγγλος ἐλαύνεται ὑπὸ τοῦ πάθους νὰ φυτεύσῃ πανταχοῦ τὸν ἔρωτα τῆς αὐτονομίας, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀσφαλείας. Ἐὰν ἐβλεπεύετο ὅτι δὲν ἐλαύνεται ὑπὸ τοιοῦτου πάθους, δὲν θὰ ἐπέειγετο νὰ ἐπικρατήσῃ αὐτὸς χάριν τῆς ἀπλῆς ἐθνικῆς του φιλαυτίας. Θὰ ἐβοήθει τὴν ἐπικράτησιν ἄλλου ἰκανωτέρου νὰ προαγάγῃ τὸ παγκόσμιον ὄφελος. Ἀληθῶς ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ συνομολογηθεῖσα εἰρήνη ἀνέδειξε νικητὰς ἀμφοτέρους τοὺς συγκρουσθέντας λαοὺς. Οἱ Βοέρες ἀναμφιβόλως ἐνίκησαν, καὶ θὰ ἴδωσι, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ὅτι ἀπέκτησαν ἀκριβῶς ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐπόθησαν ἐν τῇ ψυχῇ των, ἀφιερῶσαντες τοὺς στοχασμοὺς των εἰς αὐτὸ—τὴν πραγματικὴν ἐλευθερίαν. Εἶνε νόμος τῆς Ζωῆς ὅτι οὐδέποτε ἀποτυγχάνει τις σκοποῦ ὃν ποθεῖ εὐδαιμονῶς καὶ γνησίως καὶ τὸν ἐπιδιώκει ὀτρυνῶς καὶ ἐν πίστει. Ἡκιστα ὑποπτευόμεθα πολλάκις ὅτι ἐκείνοι οὗς ἐν τῇ ἀκαλλιέργητῳ φαντασίᾳ μας ἐκλαμβάνομεν ὡς ἐχθροὺς ἢ ἀντιπάλους εἶνε οἱ ἄγγελοι τῆς πραγματώσεως τῶν μυχιῶν πόθων μας. Οἱ Ἀγγλοὶ ἤραυτο ἔνδοξον νίκην, ἀλλ' ἡ ἀπτή οὕτως εἰπεῖν νίκη ἀνήκει εἰς τοὺς Βοέρας. Ἡ αἴγλη τῆς ἀγγλικῆς νίκης εἶνε μᾶλλον ἠθικὴ ἢ ὑλική, διότι ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν πόρων κατέστησεν ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ὑλικὴν νίκην ἀναπόφευκτον. Ἡ δόξα τῶν Ἀγγλων εἶνε τὸ ἦθος ὅπερ ἔδειξαν ἐν τε ταῖς τραγικαῖς αὐτῶν ἠτταις καὶ ἐν τοῖς θριάμβοις τῶν ὄπλων των· εἶνε ὁ πάνδημος ἱπποτισμὸς τοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς οἰκτρῶς ἀτυχήσαντας στρατηγούς του· εἶνε ἡ γενικὴ γαλήνη καὶ ἀκράδαντος καρτερία μεθ' ἧς πτωχοὶ καὶ πλούσιοι ὑπέστησαν τὴν παρατεταμένην στενοχωρίαν καὶ τὰ κολοσσιαία χρηματικὰ βάρη· ἐτι δὲ πλέον δόξα των εἶνε ὁ ὑπὸ παντὸς Ἀγγλου ἐκδηλούμενος καὶ ὀσημέραι ἐπιτεινόμενος πόθος, ἵνα ἀναγνωρισθῇ ἐλευθερίως καὶ ὅσον τάχιστα ὁ ἠρωϊσμὸς τὸσῳ ἐκλάμπρου ἐχθροῦ. Ταῦτα ἀληθῶς ἀποτελοῦσι τὴν ἀγήρατον δόξαν καὶ τὴν ἀπτερον νίκην τῆς Ἀγγλίας. Ταῦτα καὶ ἡ γνησία τῶν Βοέρων ἀφοσίωσις εἰς τὴν αὐτονομίαν ἀποτελοῦσιν ἐγγύησιν ἀδελφότητος. Τὸ αἰσθημα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ ἠγωνίσθησαν οἱ αἰῶνες νὰ ἐκκολά-

ψωσι, θ' ἀνδρωθῇ ὑπὸ τὴν ἀγγλοβοερικὴν Συμπολιτείαν καὶ θὰ πρυτανεύσῃ· πᾶσα δὲ ἔφεσις ψυχολογικὴ θὰ τείνῃ πρὸς τὴν πεπρωμένην ἀνελίξιν συνθηκῶν ἐγγυωμένων κοινωνικὸν καθεστὸς ὑπὸ οἰωνοὺς αἰσιωτέρους ἢ ὑφ' οὓς ἐρριζώθησαν ἐν Εὐρώπῃ πολιτεύματα καθιστῶντα μονοουχὶ ἀνέφικτον τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰσότητα. Ἡ Νότιος Ἀφρική ἔχει ἀνεξάντλητον πλοῦτον ὃν Ἀγγλοὶ καὶ Βοέρες θ' ἀναπτύξωσι πρὸς χρῆσιν ἀπάντων τῶν πολιτῶν, ὅχι πρὸς κέρδος ὀλίγων ἐπιτηδείων, ἢ δὲ πολεμικῆ ἢ πατριωτικῆς δόξα, ἥτις ὡς τὸ οἰκονομικὸν κέρδος εἶνε μία τῶν βαθμηδὸν ἐξοβελιζομένων ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὀρμῶν, δὲν προώριστα νὰ οἰσθηλατῇ τοῦ λοιποῦ τὰς φυλάς τῆς μελλούσης ἀφρικανικῆς ὀμοσπονδίας. Ὁ ἠρωϊσμὸς των δὲν εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Πᾶσαι αἱ ἐνδείξεις τοῦλάχιστον ὑπάρχουν ὅτι δὲν κινδυνεύει ἡ μέλλουσα ἀφρικανικὴ ὀμοσπονδία νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν χρηματιστῶν, ἀλλ' ὅτι μέλλει νὰ διαμορφωθῇ οὕτως ὥστε οἱ λαοὶ αὐτῆς ν' ἀποτελέσωσι κοινωνίαν ἀνθρώπων. Ἀναμφιβόλως "Διὸς βουλή" ἐξετελέσθη διὰ τῆς διαπιστεύσεως τοῦ ἀφρικανικοῦ μέλλοντος εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἰδιοσυγκρασίαν καὶ τὴν βρεταννικὴν ἰσχύιν. Παράγοντες τελεσφορότεροι πρὸς ἐδραίωσιν τῶν τάσεων αἵτινες φέρουσι τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς τὸν ἀληθῆ προορισμὸν τῆς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εὐρεθῶσι καὶ φαίνεται ὡσεὶ ἡ ἐξέλιξις ἐπέβαλε τὸν σκληρὸν πόλεμον ἀνευ τοῦ ὀποίου θ' ἀπηγείτο πολὺ μακρότερος χρόνος. Γερμανὸς παρατηρητῆς ἀπεφάνθη ἐσχάτως ὅτι ἂν ἡ Ἀγγλία καθίστατο μικρὰ Δύναμις, θὰ ἐπῆρχετο ἐπὶ τοῦ κόσμου ὄλου ἀποτελεσμα ἀνάλογον πρὸς ὃ ἀποτέλεσμα θὰ ἔφερεν ἐπὶ μιᾶς ἠπείρου ἐδαφικῆς συνίξεσις μεγάλης ἐκτάσεως. Ὁλος ὁ πλανήτης θὰ ἔπασχεν, εἴποτε ἡ Ἀγγλία ἠλαττοῦτο· τοιαύτη εἶνε ἡ κοσμοπολιτικὴ αὐτῆς βᾶσις καὶ ἀληθῶς ὅπουδῆποτε διαβίων τις αἰσθάνεται ἀτομικὴν αὐξήσιν ἐν τῇ ἐπυγνώσει τῆς ἐπὶ μᾶλλον κραταιώσεως τῆς ἀγγλικῆς Δημοκρατίας. Ἐπὶ τὸν ὄρον τοῦτον δυνάμεθα νὰ εἶμεθα εὐέλπιδες ὅτι τὸ μέλλον τοῦ κόσμου δὲν θὰ τὸ διέπωσι μεγάλαὶ Δυνάμεις, στρατιωτικοὶ κολοσσοί, ἀλλ' ἀλληλέγγυοι δυνάμεις μικραὶ—ἀρμονικαὶ ὀλομέλειαί, ἐργατικά, πνευματικά, ἡμεροί.

Ἀνεκινήθη ἐσχάτως ἐν τῷ ἑλληνικῷ Τύπῳ τὸ ζήτημα "ἐὰν ἔχωμεν φιλολογίαν." Θὰ ἦτο ὁμως εὐστοχώτερον καὶ χρησιμώτερον ἐὰν ἠρωτάτο τί ἐστὶ Φιλολογία. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν ἔχωμεν φιλολογίαν ἐνόσῳ ἀγνωσθῶμεν εἰς τί ἡ Φιλολογία συνίσταται. Μάλιστα δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι τότε μόνον θ' ἀρχίσωμεν νὰ ἔχωμεν, ὅταν ἀρχίσωμεν νὰ γνωρίζωμεν τὸ ἐστὶ.

ΕΙΡΗΝΗ.

Οἱ πόλεμοι καὶ οἱ ἀνταγωνισμοὶ μας, αἱ ἔριδες καὶ οἱ νόμοι μας, οἱ πατριωτισμοὶ μας καὶ αἱ τυραννίδες μας, αἱ ἐκμεταλλεύσεις καὶ αἱ ἀπεργίαι μας, αἱ συμμαχίαι καὶ αἱ μονομαχίαι μας ἀποδεικνύουσιν ὅτι οὔτε ἐνοήσαμεν, οὔτε ἐπιστεύσαμεν ἀκόμη τὸ ζωτικὸν νόημα τοῦ Χριστιανισμοῦ τοῦ ἐξαγγελθέντος εἰς τὸν κόσμον διὰ τοῦ χαιρετισμοῦ “ἐπὶ Γῆς εἰρήνη”. Ἡ φιλοσοφία ὅλη τοῦ Ἀνακτος τῆς Εἰρήνης ἔγκειται ἐν τῷ φρασιδίῳ “Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία” — φρασιδίῳ ὅπερ ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Θεωθροῦ ἐκπορευόμενον ἔδει νὰ μᾶς ἔχη πείσει ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ δικαιολογούν τὴν διατάραξιν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Ἡ προσφιλεσττέρα λέξις τοῦ Χριστοῦ ἦτο εἰρήνη καὶ ἀληθῶς ἡ διατάραξις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας εἶνε ἡ κεκρυμμένη πηγὴ πᾶσων τῶν θυελλῶν τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. “Τὴν ἐμὴν εἰρήνην δίδωμι ὑμῖν,” ἀλλ’ ἡμεῖς ἀντὶ νὰ τὴν δεχθῶμεν ἐπεμεληθήμεν νὰ ἐπινοήσωμεν χριστιανισμὸν ἐλαστικόν, χριστιανισμὸν οἰκονομοῦντα, χριστιανισμὸν εὐλογοῦντα τὰς φιλομάχους τάσεις μας καὶ ἐπιπολαίως μόνον σχετιζόμενον πρὸς τὸ χριστιανικὸν ἰδεώδες. Ἐὰν ἀντήχει που σήμερον ὅπως τὸ πάλαι ἡ φωνὴ τοῦ ἐξαγγείλαντος αὐτό, θὰ ἠκούετο λέγουσα “Τί μ’ ἐνδιαφέρουν αἱ ἐκκλησίαι σας, ἀφοῦ τὴν ἐμὴν εἰρήνην δὲν ἀπεδέχθητε; Τί ἀξίζει ἂν πιστεύετε οὕτως ἢ οὕτως, ἀφοῦ δὲν πιστεύετε τὴν διαβεβαίωσίν μου ὅτι οὐδὲν δικαιολογεῖ τὴν διατάραξιν τῆς διεθνούς καὶ κοινωνικῆς ἀρμονίας—τῆς ψυχικῆς γαλήνης. Τὸ νόημα τῆς φράσεως “Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία” προσηκόντως διορώμενον ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ πρῶτιστος σκοπὸς τοῦ Εὐαγγελίου εἶνε νὰ μνήσῃ ἡμᾶς εἰς τοὺς νόμους τῆς εἰρήνης. “Τὴν ἐμὴν εἰρήνην δίδωμι ὑμῖν” “τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσιν.” “Εἰρήνη ἔσται τὸ ἔργον τοῦ δικαίου (Ἦσ. 32, 17). Ἀνατελεῖ πλήθος εἰρήνης (Ψ. 81, 7). Λαλήσει εἰρήνη ἐπὶ τὸν λαόν (84, 9). Δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη φιλοῦσιν ἀλλήλας (11). Κορωνὶς εὐθύτητος εἰρήνη (36, 37). Ζήτησον εἰρήνην καὶ ἐπιδίωξον αὐτήν (33, 14). Οἱ ὀρθῶς ζητοῦντες εὐρήσουσιν εἰρήνην (Παρ. 16, 7). Τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης (Λουκ. α’. 79). Τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη (Ῥωμ. η’. 6). Τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν (Ῥωμ. ιδ’. 19). Ἐν εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς (Κορ. Α’. ζ’. 15). Ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐστὶν εἰρήνη (Γαλ. ε’. 22). Ἡ εἰρήνη φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν (Φιλ. δ’. 7). Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ (Ματθ. ε’. 9). Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἰρήνη (Ῥωμ. ιδ’. 17). Ἀλλὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν τὸν ἀντελήφθημεν — δὲν ἐπιστεύσαμεν τὴν θεμελιώδη ἀξίαν τοῦ βιονομικοῦ παραγγέλματος “Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία” διὰ τοῦτο τὴν προσενεχθεῖσαν ἡμῖν εἰρήνην δὲν τὴν ἐλάβομεν. Τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι εἶνε ἀποκτᾶν. Τὸ βιονομικόν

νόημα τοῦ εὐαγγελικοῦ παραγγέλματος εἶνε ὅτι ἡ εἰρήνη, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νόμων τῆς Ζωῆς καὶ τῆς ὑποστάσεως, εἶνε ζήτημα ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν μας—ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν ἡμῶν βούλησιν. Δὲν ὑπάρχει λόγος ὑποκλείων ἡμᾶς ἀπὸ τὴν βαλσαμώδη ἀτμοσφαῖραν τῆς εἰρήνης, εἰμὴ καθόσον ἡμεῖς ἐπιτρέπομεν νὰ ταρασσεται ἡ καρδία ἡμῶν. Ἡ ἐννοια τῆς εἰρήνης διαθέει ὅλας τὰς σελίδας τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας. Ἡ λέξις αὕτη ἔρχεται ἀκατασχέτως αὐθις καὶ αὐθις εἰς τὴν γραφίδα καὶ εἰς τὴν γλώσσαν παντὸς γνησίου καὶ εὐκρινοῦς κήρυκος τῆς χριστιανικῆς ιδέας. Πᾶσα δὲ ἄλλη θρησκεία περὶ τὴν ἐννοίαν τῆς εἰρήνης ἐβλάστησε καὶ καθ’ ὅσον ὁ πυρὴν αὐτὸς παρενοήθη κατὰ τοσοῦτον ἢ περὶ αὐτὸν βλαστήσασα θρησκεία ἐκιβδηλώθη. Ἡ χριστιανικὴ φιλοσοφία ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην δεικνύει ὅτι ἡ ἀληθῆς θρησκεία δὲν συνίσταται εἰς τὸ ἀσπάζεσθαι δοξασίας, ἀλλὰ συνίσταται εἰς ζῶσαν δύναμιν ἀενάως αὔξουσιν. Ἐχοντες ἐπίγνωσιν τῆς ζώσης ταύτης δυνάμεως εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ μὴ ἐπιτρέπωμεν τὴν διατάραξιν τῆς καρδίας ἡμῶν, εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ αἴρωμεν τὰ ἀντίξοα πρὸς τὴν εἰρήνην στοιχεῖα. Εἰρήνη εἶνε τὸ ἀπαραίτητον θεμέλιον τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ. Τόσῳ ἀληθῆς εἶνε ὅτι ἀνευ εἰρήνης δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ Ἀνθρωπισμός, ὥστε ἀπ’ ἐνστίκτου πᾶσαι αἱ ἔριδες καὶ πάντες οἱ πόλεμοι τοῦ Γένους ἐγένοντο ἀνεπιγνώτως χάριν ἐξασφαλίσεως τῆς εἰρήνης. Δηλαδὴ ἀνεκαθεν ὤθησεν ἡμᾶς τὸ ἐνστικτον ὅπερ βλέπομεν ὠθοῦν τὰ ζῶα. Τὰ ζῶα πάντα ἔχουσι τὸ ἐνστικτον τῆς εἰρήνης καὶ πᾶσα μάχη καὶ πᾶς ἀλληλοσπαραγμὸς μεταξὺ των γίνεται τυφλῶς ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ ἐνστίκτου. Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος ἔχει μέσα ἀνώτερα τῆς μεθόδου ταύτης ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰρήνην, ἀρκεῖ ἀπαξ νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ἡ διατάραξις τῆς ψυχικῆς ἡμῶν γαλήνης δὲν ἔχει τὴν αἰτίαν τῆς εἰς τὴν κακοβουλίαν, ὡς νομίζομεν, ἢ τὴν ἀβελτερίαν τῶν ἄλλων, ἀλλ’ εἰς τὴν ἰδικὴν μας ἀγνωσίαν. Ἀπαξ τοῦτο ἐννοηθῇ θὰ προβιβασθῶμεν ἀρκετὰ ὥστε νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν εἰρήνην ὄχι πλέον τυφλῶς διὰ τῆς μάχης καὶ τοῦ συναγωνισμοῦ, ἀλλὰ πεφωτισμένως διὰ τῆς αὐτοκρατήσεως καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς ἡρεμίας καὶ τῆς αὐτοβουλίας ἡμῶν. Δὲν εἶνε λογικὸν νὰ ἐξαρτᾶ τις τὴν ἡρεμίαν τοῦ ἀπὸ τὰς διαθέσεις τῶν ἄλλων. Τὸ ἔργον ἐκάστου εἶνε νὰ ἐνθυμῆται διηνεκῶς ὅτι εἶνε μικρὸς ἥλιος ἀκτινοβολῶν περίξ του θάλπος καὶ φῶς ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Οὕτω πράττων θὰ κραταιωθῇ ἐπὶ τέλος τόσον ὥστε νὰ δύναται καὶ διὰ τῆς ἀπλῆς παρουσίας του νὰ διαλύῃ τὴν ἐχθρότητα, τὴν ἐπίθεσιν, τὴν ἀδικίαν, ὅπως ὁ ἥλιος ἐξακολουθεῖ ἀπάραχος νὰ διαλύῃ τὰ σκότη καὶ τὰς ἀτελείας. Τῶν πολιτειῶν τὸ σύνθημα, ἀνατελλαντος τοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲν δύναται νὰ εἶνε πλέον “Ἐὰν θέλῃς εἰρήνην παρασκευάζε πόλεμον,” ἀλλὰ “Ἐὰν θέλῃς εἰρήνην παρασκευάζε τὸ

ἀθорύβητον τῆς καρδίας σου." Αὐτὸ ἔδει νὰ εἶνε τὸ σύνθημα παντὸς ἀτόμου καὶ πάσης ομάδος, καὶ εἶνε προνόμιον ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου ν' ἀντιλαμβάνεται αὐτό. Τὸ ἄλλο σύνθημα εἶνε ὅπερ ἀρμοδίως ἀντιλαμβάνεται ὁ ἐγκεφάλος τοῦ ζῴου καὶ βλέπομεν τίνας ἔφερε καρποὺς ἐφαρμοσθὲν μέχρι τοῦδε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Διεθνῆς "εἰρήνη" διατηρεῖται ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ὑπάρχωσι δύο ἢ τρεῖς κραταὶ Αὐτοκρατορίαι ἰλιγγιωδῶς ἐξωπλισμέναι, τρέμουσαι ἀλλήλας, ἀξάνουσαι διηλεκτῶς τοὺς κολοσιαίους ἐξοπλισμοὺς των καὶ διασπαθίζουσαι τὸν πλοῦτον ὃν παράγουσιν ἑκατομμύρια εἰλώτων. Τὰ ζῴωδες ἐνστικτοὶ δὲν ὑπέστη ἀκόμη τὴν μεταμορφωτικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Πᾶσα παντὸς εἶδους ἢ βαθμοῦ ἐπίθεσις εἶνε ἔνδειξις ζῴωδους περιωπῆς, καίτοι τὰ ζῴα δὲν ἐπιτίθενται ὡς αἰεὶ δεικνύεται πρὸς αὐτὰ ἀγάπη. Πᾶσα ὑβρις ἢ ἐπίθεσις, ἐλέγχει ὅτι ὁ ὑβριστὴς ἢ παρητήθη τοῦ θρόνου ἀπὸ τοῦ ὁποῦ δύναται ν' ἀπαγορεύῃ τὴν θορύβησιν τῆς καρδίας του, ἢ δὲν ἀνῆλθεν ἀκόμη εἰς τὴν ἀνθρωπίνην περιωπὴν καὶ πρέπει διὰ τῆς ἀγάπης ἡμῶν ἀκτινοβολούσης ἐκ τῶν ἔνδον νὰ τείνωμεν αὐτῷ χεῖρα βοηθείας ν' ἀνέλθῃ μνουόμενος εἰς τοὺς νόμους τοῦ βίου. "Ὅπως ἢ ὑγεία, ὅπως ὁ πλοῦτος, ὅπως ἢ ἐλευθερία, οὕτω καὶ ἢ εἰρήνη εἶνε ἀγαθὸν ἐπιτυγχανόμενον ἐκ τῶν ἔνδον. Πᾶσα διακύβευσις οἰουδήποτε τῶν ἀγαθῶν τούτων προέρχεται ἐξ ἀθετήσεως τῶν νόμων τῆς Ζωῆς. Ἡ ἐλευθερία πάντων, εἶδομεν, εἶνε ὄρος ὑπάρξεως καὶ προόδου. "Ὅταν πρόκειται περὶ ἑνὸς μόνου ἀνθρώπου εὐρισκομένου μακρὰν πάσης συναφείας πρὸς ἄλλους, ὁ ὄρος τῆς ἐλευθερίας ἀφορᾷ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ προκειμένου περὶ πλειόνων ἐπὶ τὸ αὐτό, ὁ ὄρος τῆς ἐλευθερίας εἶνε ὄρος συνυπάρξεως καὶ συμπροόδου. Ἀφορῶν πλείονα ἄτομα γεννᾷ συνθήκας ἀπαιτούσας ἰσορροπίαν μεταξὺ τῶν ἐλευθέρων ἀτόμων οὕτως ὥστε ἢ ἐλευθερία ἑκάστου νὰ διαμένῃ ἀπαραμείωτος. Ἐν τῇ συνυπάρξει πλειόνων ἀτόμων γεννᾶται δηλαδὴ καὶ ἕτερον στοιχείον—ἢ ἀνάγκη τῆς ἰσορροπίας ἀνευ τῆς ὁποίας ἐλευθερία πάντων δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ. Ἡ ἐξασφάλισις τοῦ στοιχείου αὐτοῦ ἀποτελεῖ τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Οὐδεὶς δύναται νὰ εἶνε ἀσφαλῶς ἐλεύθερος, εἰάν ἢ κοινωνικὴ εἰρήνη εἶνε ἀκροσφαλῆς, ἀλλ' ἔτι ὀλιγώτερον ἐλεύθερος εἶνε ὅστις διακυβεύει τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην καταστρέφων τὴν ἐλευθερίαν οἰουδήποτε ἄλλου. Μάλιστα καταστρέφει ὁ τοιοῦτος μετὰ τῆς ἀτομικῆς του ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀτομικὴν του εἰρήνην. Ταρίσσω τὴν καρδίαν τοῦ ἄλλου δὲν δύναται παρὰ νὰ ταραξῇ καὶ τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ κατ' ἀδυσώπητον συνέπειαν ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ βιονομικοῦ ἀξιώματος ὅτι ἢ εἰρήνη τοῦ κόσμου (ὁ σκοπὸς δηλαδὴ τοῦ Χριστοῦ) προϋποθέτει τὸ ἀθорύβητον τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Φαίνεται ὡσανεὶ τις παρητεῖτο μέρους τῆς ἐλευθερίας του

χάριν τῆς ἀλλοτρίας ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἢ κοινωνικὴ εἰρήνη, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ἢ ἐξυπηρέτησις τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης κρηπιδώνει τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἐλευθερίαν ἔτι στερεώτερον. Ἐντεῦθεν καταδεικνύεται ὅτι ἢ κοινωνικὴ καὶ ἐπομένως ἢ ἀτομικὴ εἰρήνη ἀπαιτεῖ ἀπαραιτήτως τὸ κλάδευμα οὕτως εἰπεῖν τῆς ἰδίας ἡμῶν ἐλευθερίας. Καταδεικνύεται προσέτι ὅτι ἢ εἰρήνη εἶνε ὁ ἀπαύστως ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως εἴτε ἀνεπιγνώτως, εἴτε ἐν ἐπιγνώσει. Καὶ τὸ ἀμερικανικὸν Σύνταγμα θὰ ἦτο ὑγιέστερον, εἰάν ἀνεγράφεν ὅχι ὅτι "τὸ θεμελιῶδες δικαίωμα παντὸς ἀνθρώπου εἶνε νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν εὐτυχίαν του" ἀλλὰ τὴν εἰρήνην του. Ἡ ἐπιδιώξις κέρδους δὲν εἶνε ἐγγύησις εἰρήνης. Ἀπεναντίας πᾶσα δρᾶσις βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἀγάπης τοῦ κέρδους ὅσῳ εὐτυχῇ καὶ ἂν καταστήσῃ τινὰ ἐξωτερικῶς, εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ψυχικὴν γαλήνην. Κατ' οὐσίαν τὸ ἀντίθετον ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκομεν καὶ καλοῦμεν εὐτυχίαν προάγει τὴν βασιλείαν τῆς εἰρήνης. Ἐν τῇ δίνῃ τῶν ἀντιδράσεων καὶ τῶν δοκιμασιῶν (ἐκείνου δηλαδὴ τὸ ὁποῖον φοβούμεθα καὶ ἀποκαλοῦμεν δυστυχίαν) διακεντᾶται καὶ βλαστάνει ἢ ἀναγνώρισις τῆς εἰρήνης ὡς ὑπάτης βιονομικῆς ἀνάγκης. Ὁ Τολστόης βασιζει ὅλην τὴν φιλοσοφίαν του ἐπὶ τοῦ "μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ" δεικνύων οὕτω ὅτι καλῶς διησθάνθη τὸ λυσιτελὲς τῶν κοσμικῶν ἐνοχλήσεων ὧν κατισχύων τις, οὐχὶ δι' ἀντιστάσεως, ἀλλὰ διὰ ψυχικῆς γαλήνης προάγεται ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν μέχρι τῆς εἰρήνης ἣτις ὑπερέχει πάντα νοῦν. Ἡ εἰρήνη ὑπερέχει πάντα νοῦν ὅταν πηγάζῃ ἐκ τῶν ἔνδον. Εἶνε δαψιλὲς καὶ ἀπειρον πᾶν τὸ ἐκ τῶν ἔνδον πηγάζον. Ἡ ὑγεία ὑπερέχει πᾶν σθένος, ὁ πλοῦτος ὑπερέχει πᾶν μέτρον, ἢ ἐλευθερία ὑπερέχει πᾶν κράτος, ὅταν πηγάζῃ ἐκ τῶν ἔνδον. Πᾶσα ἐξωτερικὴ ὑπόστασις εἶνε ἐξαντλητὴ, ἀνεξάντλητον εἶνε μόνον τὸ ἔνδον. Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι δυνάμεθα νὰ εἶμεθα φαιδροὶ καὶ ὅταν ἀκόμη πάσχωμεν, ἀτενίζοντες ἀθорυβήτως εἰς ὑπερτέραν σφαῖραν βίου, ἔνθα τὸ πάσχειν ὡς μὴ ἔχον λόγον ὑπάρξεως ἐξοβελίζεται. Καὶ εἰάν ἀκόμη ἔχωμεν ἐχθροὺς, οὐδὲν βλάπτει ἡμᾶς ἐνόσῳ γνωρίζομεν ὅτι ἔχομεν τὴν ἐνδοτέραν ἀκρόπολιν εἰς ἣν ἀποσυρόμεθα μέχρις οὐ τοὺς μεταμορφώσωμεν εἰς φίλους. Ἀληθῶς τὸ ὑπατον συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς Γῆς φαίνεται ὅτι εἶνε τοῦτο νὰ καθίσταται διηλεκτῶς εἰρηνοποιὸς τῆς ἑαυτοῦ καρδίας, εἰρηνοποιῶν τοιοῦτοτρόπως τὴν Οἰκουμένην. "Ὅπως ὁ κυβερνήτης πλοίου προσανατολίζεται πρὸς τὸν ἥλιον διοφθαλμῶν αὐτὸν διὰ τῶν ὀπτικῶν ἐργαλείων του ὡς αἰεὶ ὁ οὐρανὸς εἶνε ἀνεφέλος, οὕτως ὁ ποθῶν εἰρήνην δεόν νὰ προσανατολίζεται πρὸς τὸν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἥλιον διοφθαλμῶν αὐτὸν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων τοῦ βίου.

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Τὰ πρόσφατα σοβαρὰ συμβάντα ἐν Βελγίῳ, Ῥωσσίᾳ, Σουηδίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ δεικνύουσιν ὅτι ὁ βιομηχανικὸς κόσμος εὐρίσκεται πανταχοῦ εἰς διέγερσιν προωρισμένην νὰ ἐπιβάλῃ θεμελιώδεις μεταβολὰς ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Σκόπιμον ἐντεῦθεν εἶνε νὰ ρίψῃ τις ἐταστικὸν βλέμμα εἰς τὰ προηγούμενα τῆς συγχρόνου ἀνεξίξεως καὶ εἰς τὴν πιθανὴν ἔκβασιν αὐτῆς. Ὁ νοήμων ἐρευνητὴς σταθμίζων τὰ παντοειδῆ συμπτώματα τῆς διεγέρσεως, ἦτις ἀντιπροσωπεύει βαθεῖς ἀνθρωπίνους πόθους, ἐνδιαφέρεται κυρίως νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα ὡς πρὸς τὸ τί πεπωμένως θὰ προκύψῃ ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν σταδίων τῆς ἐξελίξεως. Τὸ τί εἶνε εὐκταῖον εἶνε ζήτημα ὅπερ δύναται νὰ συνοψισθῇ εἰς μίαν φράσιν πανθομολογουμένως ἀληθῆ. Ὅτι δηλαδή πᾶσα ὑπαρξίς εἶνε εὐχῆς ἔργον νὰ εἶνε ἐλευθέρα, γαλήνιος καὶ ὀλιβία. Τὰ γεγονότα ὁμῶς ἐνώπιον ἡμῶν μαρτυροῦσιν ὅτι τὸ εὐκταῖον τοῦτο δὲν συμβαίνει ἐν τῇ πραγματικότητι. Ἐνεκα τούτου ἄλλοι μὲν συμπεραίνουσιν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ συμβῇ ποτε τὸ εὐκταῖον τοῦτο, ἄλλοι δὲ ὅτι ἀδύνατον εἶνε νὰ μὴ συμβῇ. Σκοπὸς τοῦ προκειμένου ἀρθρου εἶνε νὰ ἴδωμεν τί λέγει ἡ ἐξέλιξις, δηλαδή ἡ ἱστορικὴ ἰσχὺς τῶν πραγμάτων. Τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ τὸ πρόγραμμα δὲν εἶνε νὰ κάμῃ ἀναλύσεις ἱστορικές, κριτικὰς ἢ ἐπιστημονικὰς, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ προμηθεύῃ νύξεις πρὸς τοιαύτας ἀναλύσεις, καὶ οὕτως εἰπεῖν ἠλεκτρικὸς σπινθήρας πρὸς γενεσιν ζωσῶν ἰδεῶν. Τὸ οὐσιώδες πάντοτε εἶνε νὰ λαμβάνωμεν ἐπίγνωσιν τῆς φορᾶς ἣν τρέπονται τὰ πράγματα τοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Οἱ μεταβατικοὶ χρόνοι οὗς διερχόμεθα δύνανται ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην νὰ παράσχωσι χρησιμώτατα διδάγματα. Ἐκλέγω τὴν Ἀγγλίαν ὡς πεδῖον μελέτης τοιούτου θέματος, διότι ἀναμφιβόλως οἱ ἀγγλικοὶ θεσμοὶ ἀπεδείχθησαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ οἱ μάλιστα πάντων ἐλαστικοὶ ἀπέναντι τῆς δυνάμεως ἐκείνης ἣν οἱ Γερμανοὶ ἀποκαλοῦσι Ἰζάιτγκαϊστ καὶ ἦν δυνάμεθα ἄλλως νὰ ὀνομάσωμεν Ἰσχὺν τῶν πραγμάτων. Ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην ἐκάστοτε ὑψοῦται κῦμα νεωτεριστικόν, καὶ ἂν ἀλλαχοῦ ἐπακολουθοῦν ἐκρήξεις ἐπιβάλλουσαι δύο βήματα ἐμπρὸς ἀλλὰ συνάμα καὶ ἐν ὀπίσω,* ὁ πολιτικὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἀγγλίας εἶνε τοιοῦτος ὥστε ἐν μόνον βῆμα γίνεται ἀλλὰ στερρῶς ἐπὶ τὰ πρόσω. Ὁ πολιτικὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἀγγλίας σήμερον εὐρίσκεται εἰς τὸ σημεῖον καθ' ὃ πᾶσα μεταβολὴ δὲν γίνεται πλέον ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς διοικήσεως αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ πνεῦμα ὑφ' ὃ ὁ μηχανισμὸς τῆς διοικήσεως λειτουργεῖ. Τὸ ἀξίωμα τὸ παγκοσμίως σήμερον παραδεδεγμένον εἶνε ὅτι συντελεῖται μία διηλεκτὴς αὐξήσις καὶ ἀνάπτυξις τοῦ κοινωνικοῦ

* Ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἔνθα συμβαίνει τὸ ἀντίστροφον.

ὀργανισμοῦ οἶονεὶ ἐνὸς μεγαλομελοῦς ὄντος. Πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν ὑπῆρχεν ἡ θεωρία ὅτι ἕκαστον ἄτομον εἶνε ἀσύνδετον πρὸς τὰ ἄλλα, ἀλλ' ἡ ἔρευνα, ἡ πείρα καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐξηκρίβωσεν ὅτι πάντα τὰ ἄτομα εἶνε ἀλληλένδετα καὶ ὅτι συναπαρτίζουσιν ἓνα ὀργανισμὸν βαθμιαίως ἐξελισσόμενον. Ἡ νεωτέρα αὕτη σύλληψις πεπωμένως ρυθμίζει καὶ τὴν στάσιν μας ὡς πολιτικῶν μονάδων, καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἔχει ὄντως διαπλάσει τὴν στάσιν καὶ τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Τὸ κόμμα τῶν συντηρητικῶν διηλεκτῶς ἀφομοιῶνται εἰς ἑαυτὸ νέας ἰδέας ἀνταποκρινομένας πρὸς τὴν καθιερωθεῖσαν ταύτην ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀρχήν. Ἀδιάλειπτος μεταμόρφωσις τῶν ἀνθρωπίνων θεσμῶν ἐνεργεῖται ἀφανῶς, ἀλλ' ἀναμφισβητήτως ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Ὁ ρόυς τῶν μεταμορφωτικῶν τάσεων εἶνε ἰσχυρότερος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν οἵτινες ἀγνοοῦντες τὸν νόμον τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ρυθμίζουσι τὴν τακτικὴν των πρὸς ἀπηρχαιωμένας συλλήψεις. Ἄλλ' ἡ πολιτικὴ δὲν εἶνε χωριστὸν στοιχεῖον ἀπὸ τὴν σύστασιν μιᾶς κοινωνίας καὶ βεβαίως δημόσιος ἀνὴρ μὴ ἐγκύψας εἰς τὰ φαινόμενα τῆς κοινωνικῆς ἀνεξίξεως δύναται νὰ εἶνε ἐπιβλαβὴς ἄτε ἐπιπροσθῶν εἰς τὴν ταχύτητα τῆς προόδου. Παράδειγμα περὶ τῆς δυνάμεως τῶν συγχρόνων τάσεων δὲν δύναται νὰ δοθῇ διδακτικώτερον τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς ἱστορίας ἀπὸ τοῦ 1832, ὅτε ἤρξατο ταχεῖα ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος. Τὰ δύο πολιτικὰ κόμματα ὑπέικον εἰς τὰς τάσεις ταύτας ἄκοντα, ἐκάτερον προσπαθοῦν νὰ συντρίψῃ τὸ ἄλλο διὰ πραγματοποιήσεως μεγάλου τινὸς καλοῦ ἀνταποκρινομένου πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀπαιτήσεις τοῦ συγχρόνου πνεύματος. Ἐκάτερον ἀποστέργει νὰ ὑπερακοντισθῇ ἐν τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἄλλου, καὶ οὕτω μόνον διασφίζεται, ἄλλως πράγματι θὰ συνετρίβετο ἀφίνον τὴν κυριαρχίαν εἰς τὸ ἄλλο. Οἱ φιλελεύθεροι αἴφνης ἐξασφαλίζουν δικαίωμα ψήφου εἰς τὰς μεσαιὰς τάξεις. Οἱ συντηρητικοὶ μετ' ὀλίγον παρουσιάζονται μὲ νόμον περὶ αὐτονομίας τῶν Δήμων. Ὅχι ἐκ στοργῆς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ (ὁ πολιτευόμενος ὡς τοιοῦτος οὐδέποτε αἰσθάνεται στοργὴν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ), ἀλλ' ἐκ φόβου μὴ οἱ ἀντίθετοι καταστῶσιν ἀκαταμάχητοι. Πολλάκις αὐτοὶ οἱ συντελέσαντες τὸ καλὸν εὐρίσκουσι συμφέρον νὰ τὸ ἐξουδετερώσωσι καὶ προσπαθοῦσιν, ἀλλ' οἱ νόμοι ἐν Ἀγγλίᾳ εἶνε ἄκαμπτοι, καὶ ἀπαξ τεθέντες θὰ λειτουργήσωσιν ἀναποδράστως προώγοντες ἀνεπιγνώτως τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν μεταμόρφωσιν. Οὕτω δέκα αἰῶνων ἐρριζωμένος μεσαιωνισμὸς ἐξερριζώθη ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ πεντηκονταετοῦς ἐπικρατήσεως τοῦ δημοκρατισμοῦ, καὶ δὲν ὑπάρχει βεβαίως ἰσχυρῶς ταύτης ὅτι τὸ δημοκρατικὸν ἰδεῶδες ἐν Ἀγγλίᾳ, εἴπερ πού καὶ ἀλλαχοῦ, ἐξασφαλίσθη ἀπαξ διὰ παντός. Μέχρι πρὸ ὀλίγων δεκαετηρίδων ἐπρυτάνευε τὸ φεουδαλικὸν ἰδεῶδες, ἀλλ' οἱ

στοχασμοὶ τοῦ ἔθνους βαθμηδὸν ἐτράπησαν εἰς τὰς ζώσας ἰδέας τοῦ δημοκρατισμοῦ καὶ κατὰ σμικρίστας δόσεις ὀλίγον κατ' ὀλίγον προέκυψεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ καταδικασθέντος ὀργανισμοῦ ὁ σήμερον σφριγῶν ὀργανισμὸς ὅστις καλεῖται Ἀγγλικὴ Δημοκρατία. Αἱ ἐλπίδες πολλῶν τὸ πάλαι εἶχον ἀνατεθῆ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς ἱκανὴν νὰ συντελέσῃ δημοκρατικὴν ὀργάνωσιν διεθνούς ἀδελφότητος, ἀλλ' ἡ ἐλπίς ἀπεδείχθη ἀστήρικτος. Ἐν τούτοις ἐμμέσως ἡ Ἐκκλησία δικαιοῦται εἰς εὐγνωμοσύνην, διότι διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν αἱρέσεων ἐπῆλθε βαθμαία ἀποσύνθεσις τοῦ πρώην τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι. Εἰς τὸν σωτήριον αὐτὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν αἱρέσεων καὶ εἰς τὴν παραλλήλως ἐπισυμβάσαν γένεσιν τῶν μεγαλουπόλεων διὰ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐμπορίου ὀφείλεται ἡ τελεία ἀπόσβεσις τοῦ φεουδαλικοῦ πνεύματος. Ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν λαῶν εἶνε τοιαύτη καὶ ἡ θέσις τοῦ ἀγγλικοῦ βασιλείου εἶνε τὸσφ κέντρωα ὥστε κατ' ἀνάγκην πᾶν ὅ,τι συντελεῖται ἐν Ἀγγλίᾳ ἔχει παγκοσμίους συνεπέας, ἀντανακλῶμενον εἰς πᾶσαν κοινωνίαν. Ἐντεῦθεν δύναται τις πεποιθότως νὰ κρίνῃ τὸ παγκόσμιον δημοκρατικὸν ἰδεῶδες ὡς ἀκατασχέτως πραγματοποιούμενον ἡμέρα τῆ ἡμέρα. Ἀναλόγως τῶν τοπικῶν περιστάσεων ἐκάστης χώρας ἢ πρὸς αὐτὸ ὀρμὴ ἐκδηλοῦται ἐκ μιᾶς ἢ ἄλλης ἀπόψεως, ἀλλ' ἡ οὐσία εἶνε ὅτι προκύπτει ὡς Νέα Ζωὴ τὸ σύστημα καθ' ὃ ἡ πολιτεία ἐννοεῖται ὑπάρχουσα καὶ δρῶσα πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐξασφαλίσῃ ὑπὲρ τοῦ ἀτόμου ἐλευθερίαν, γαλήνην καὶ ὀλβιότητα, καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ταῦτα εἰμὴ εἰνε ὑγιῆς ἔπεται ὅτι συμφέρον καὶ ἔργον τοῦ ἀτόμου εἶνε νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ δρᾷ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως κραταιοῦται ἡ ὑγεία τῆς πολιτείας. Πᾶς πολιτικὸς ὀργανισμὸς ἔχει τὴν οικονομικὴν ὄψιν ἣτις ἀνήκει καὶ παρομαρτεῖ εἰς αὐτόν. Ἐπομένως ἡ μεταμόρφωσις τῆς οικονομικῆς συστάσεως θὰ ἐπέλθῃ ἀναποφεύκτως, ὅπως ἐπῆλθεν ἡ μεταμόρφωσις τῆς πολιτικῆς διαρρυθμίσεως. Πράγματι τὰ περὶ τούτου σημεῖα εἶνε ἀλάθητα. Βαθμαίως ἀλλ' ἀκατασχέτως, (εἰρηρικῶς ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ, ὅπως δῆποτε ἀλλαχοῦ), συντελεῖται ῥιζικὴ μεταβολὴ φρονήματος οικονομικοῦ, ἠθικοῦ καὶ κοινωνικοῦ. Τὰ κυριώτερα τῶν σημείων τούτων εἶνε οἱ διηνεκῶς ἀυξάνοντες περιορισμοὶ τῆς ἰδιωτικῆς κυριότητος τοῦ ἐδάφους, ἡ βαθμαία μετάβασις τῶν ἀτομικῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὸν δημόσιον ἔλεγχον, ἡ διὰ προοδευτικῆς φορολογίας ἀπορρόφησις ὑπὸ τῆς πολιτείας τῶν ὑπερόγκων ἰδιωτικῶν εἰσοδημάτων, καὶ τέλος ὁ σχηματισμὸς τῶν ἐμπορικῶν μεγαλενώσεων (Trusts) δι' ὧν τὸ ἔωλον οικονομικὸν σύστημα αὐτοκτονοῦν ὑποχωρεῖ ἐνώπιον τοῦ βιονομικῶς ἐπιβαλλομένου νέου κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

Πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἐπιδέχεται βελτίωσιν. Ῥοδσκιν.

ΠΡΟΦΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ. Β'. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Εἰς τῶν τριῶν κορυφαίων πατέρων τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ὁ χρυσορρήμων Ἰωάννης δικαιοῦται ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἱεράρχην εἰς τὸν τίτλον τοῦ Προφήτου τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ καὶ δὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν ὑπὲρ τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ στέφανον. Τὸν τέταρτον αἰῶνα καθ' ὃν ὁ Ἰωάννης ἠκμασεν, ἔπραξε καὶ ἐδίδαξε, τὸ πλήρωμα τῆς Χριστιανοσύνης, λησμονηθέντος τοῦ ἐνδοτέρου νοήματος τῆς χριστιανικῆς παραδόσεως, εἶχε φθάσει εἰς μέγιστον βαθμὸν ἐκλύσεως καὶ σαπρίας, εἰς τὴν ἐπικάϊρον δὲ ἀνατολήν τοῦ Χρυσοστόμου ὀφείλεται ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰκμάδων αἵτινες ἐτήρησαν τὸ χριστιανικὸν οἰκοδόμημα ἐπὶ τόσους αἰῶνας. Ἐκ τῶν ἑπτακοσίων ὀμιλιῶν καὶ πραγματειῶν του, καὶ ἐκ τῶν διακοσίων τεσσαράκοντα δύο ἐπιστολῶν του προκύπτει πλήρης ἡ εἰκὼν τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὁ ἐρευνητῆς τῶν γλαφυρῶν αὐτῶν συγγραφῶν δύναται ν' ἀπανθίσῃ ὀλόκληρον τόμον ὃν θὰ ἔγραφε σήμερον οἷος δῆποτε ἐκ τῶν νεωτέρων κοινωνιολόγων καὶ βιονόμων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ. Ὁ Χρυσόστομος ἦτο πιστὸς εἰς τὴν παράδοσιν, ἀλλ' εἶχε καὶ διαίσθησιν ἱκανῶς ἀδρᾶν ὥστε νὰ διορᾷ τὴν οὐσίαν τῆς παραδόσεως. Πράγματι θεοφόρος ἂν ἔκρινεν ἱερὰν πᾶσαν ὑπαρξιν καὶ ἡ ἀγάπη του ἦτο ἀρκετὰ εὐρεία ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ πᾶσαν τὴν ζῶσαν φύσιν. Εἰς τὴν πρωτοβουλίαν του ὀφείλεται ὁ ἐκκλησιαστικὸς θεσμὸς τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τοῦ κρέατος δις τῆς ἐβδομάδος καὶ προφανῶς ἂν ἐξηρτᾶτο ἀπὸ αὐτὸν θὰ ἐθέσπιζεν ὀλοσχερῆ ἀποχὴν ὄχι μόνον ἐκ θρησκευτικῆς παραδόσεως ἀλλὰ καὶ ἐκ φιλοσοφικῆς ἐπιγνώσεως τῶν νόμων τοῦ βίου. Ἐπὶ τέσσαρα ἔτη βιώσας ἐν Ἀντιοχείᾳ πρὸ τοῦ κληθῆ εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον οὐδέποτε ἔφαγε κρέας, παρητήθη δὲ καὶ πάσης ἰδιωτικῆς περιουσίας. Ἦτο ἀμελικτὸς κατὰ τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν κληρὸν, ἐν μιᾷ τῶν ὀμιλιῶν του δὲν διστάζει νὰ στιγματίσῃ διὰ σφοδροτάτων ἐκφράσεων τὴν πλειονότητα τῶν Ἐπισκόπων. Δεκατρεῖς ἀρχιερεῖς καθήρεσε διὰ μιᾶς ὑπογραφῆς του ἵνα μὴ ἀναφέρω τὰς δριμείας αὐτοῦ ἐφόδους κατὰ τῶν σκανδάλων τῆς αὐλῆς καὶ τῶν κορυφῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς εἰκὸς ἐπέσπασε τὴν μὴνιν τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῆς κοινωνίας. Ἐξεθρονίσθη, ἐξωρίσθη εἰς ἀγρίους τόπους, ὑπεβλήθη εἰς φρικτὰς κακουχίας καὶ, διαρκούσης καταναγκαστικῆς πεζοπορείας, ἀπέθανεν ὑποκύνφας εἰς τὴν ὀξύτητα τῆς προσβαλοῦσης αὐτὸν νόσου ἐν ταῖς ἀκταῖς τοῦ Εὐξείνου. Εἰς ἱεράρχης ἔγραψεν ὀλόκληρον βιβλίον κατὰ τοῦ Ἰωάννου πλήρες ὕβρεων ἀποκαλῶν αὐτὸν βδελυρὸν δαίμονα καὶ ὄργανον τοῦ Σατανᾶ. Ἀλλ' ὅμως ἡ μεγάλη ὀμὰς τοῦ ἀδικουμένου λαοῦ τὸν ἐλάτρευεν.

ΕΡΕΥΝΗΜΑΤΑ.

ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΘΝΩΝ.

Τοιοῦτον τίτλον ἀπονέμει εἰς τὸν Γερμανὸν Αὐτοκράτορα διακεκριμένος Ἀμερικανὸς δημοσιολόγος ὁ κ. Οὐώκερ, γράφων ἐν τῷ "Κοσμοπολίτη", περιοδικῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένῳ. Λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Γουλιέλμου εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑποδεικνύει τί ἡδύνατο ὁ Κάιζερ νὰ πράξῃ. "Θὰ ἦτο ἰδεώδης μονάρχης ἐὰν ἀνετρέφετο ὑπὸ δημοκρατικὰς συνθήκας." Ἀφίνοντες τὸ ὀξύμορον τοῦτο νὰ οικονομηθῇ ὅπως δύναται, ἴδωμεν τί θὰ ἡδύνατο νὰ πράξῃ ὁ Γουλιέλμος καίπερ ἀνατραφεὶς ὑπὸ μοναρχικὰς συνθήκας. Αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Εὐρώπης, λέγει ὁ κ. Οὐώκερ, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ λάβωσιν ὑπόστασιν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων ἰδίως ὡς ἐκ τῆς γιγαντιαίας ἀναπτύξεως τῆς δυνάμεως τῶν χρηματιστῶν. Οἱ μονάρχαι πανταχοῦ τελούσι σχεδὸν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν τραπεζιτῶν καὶ τῶν ἀρχιβιομηχάνων. Ἐν προσεχεί μέλλοντι θὰ παραστῇ ἡ ἀνάγκη συγκροτήσεως ἐπιστήμων χρηματιστικῶν Συνεδρίων πρὸς διακανόνισιν καὶ ρύθμισιν τῶν οικονομικῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας. Ἄλλ' αἱ διασκέψεις αὗται δὲν δύνανται νὰ καταλήξωσιν εἰς ἐπίσημον πολιτικὴν τῶν ἐθνῶν, ἀνευ δημιουργήσεως ἐνὸς διεθνοῦς κοινοβουλίου. Ἐνταυτῷ βιομηχανικὰ καὶ ἐργατικὰ προβλήματα θὰ βαρύνωσι τοὺς ὄμους τῶν μοναρχῶν ὅτινες θὰ εὕρωσι τρόπον νὰ ῥίψωσι τὸ βάρος εἰς τὰ ἐν λόγῳ Συνέδρια. Ἐντεῦθεν θὰ προκύψῃ μία Διεθνὴς Συνέλευσις, ἥτις καθορίζουσα τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις τῆς Εὐρώπης θὰ στερεώσῃ τὰς διαφόρους βασιλικὰς οἰκογενείας ἐπὶ τῶν θρόνων των. Τὸ ἐντεῦθεν ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε Ὁμοσπονδία εὐρωπαϊκῶν βασιλείων ἀπαράλλακτα ὅπως ἐὰν ἐκάστη τῶν ἀμερικανικῶν Πολιτειῶν εἶχεν ἐπὶ κεφαλῆς μίαν βασιλικὴν οἰκογένειαν. Ἐνταῦθα ὁ κ. Οὐώκερ διορᾷ τὴν μεγάλην ἀποστολὴν τοῦ Κάιζερ εἰς τὴν θὰ λάχῃ ὁ κληρὸς νὰ χαράξῃ σχέδιον ὀργανώσεως τῆς Εὐρώπης ἱκανὸν ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ σύστημα τῶν μονίμων στρατῶν καὶ νὰ μεταβάλλῃ ἄρδην πάντας τοὺς ὑφισταμένους ὄρους. "Ὁ Ναπολέων εἶχεν ἐν νῷ τοιαύτην ἐνότητα τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' αἱ συνθήκαι τῶν χρόνων ἐκείνων δὲν ἐπέτρεπον τὴν δημοκρατικὴν αὐτῶν σύστασιν". Οἱ ὑφιστάμενοι ὁμῶς ὄροι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταβληθῶσιν ἄρδην ἐν ὅσῳ ἡ σύστασις τῶν κοινοτικῶν εἶνε οικονομικὴ. Αἱ ὁμόσπονδοι Πολιτεῖαι εἴτε ἔχουσι βασιλικὰς οἰκογενείας ἐπὶ κεφαλῆς εἴτε μὴ, διὰ νὰ ὀργανωθῶσιν ἐπὶ γνησίως δημοκρατικῶν βάσεων πρέπει νὰ λάβωσι σύστασιν βιονομικὴν.

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΤΜΕΝΗ ΡΩΣΣΙΑ.

Ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τῶν φάσεων ἃς λαμβάνουσι

τὰ ῥωσικὰ πράγματα ἀπὸ τινος, ὁ τσαρισμὸς μεταβάλλεται ἀνεπιγνώτως καθ' ἕκαστον ἔτος τείνων πρὸς τὴν συνταγματικὴν μοναρχίαν. Ἡ σύλληψις τοῦ ὑπευθύνου τῶν ὑπουργῶν οὐσιοποιεῖται μετὰ μεγάλης ταχυτήτος. Τοῦτο εἰδικῶς δύναται νὰ ἐνδειχθῇ ἐκ μίας συζητήσεως διεξαχθείσης ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Νέας Ἰόρκης "Βορειαμερικανικὴ Ἐπιθεώρησις," μεταξύ τοῦ πρίγκηπος Κραπότκιν καὶ τοῦ Ποβγεδονόστσεφ, βασιλικοῦ ἐπιτρόπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἡ συζήτησις προκλήθη ἐξ ἀφειρησίας τῆς τιμωρίας τῶν Ῥώσων φοιτητῶν διὰ καταναγκαστικῆς κατατάξεως αὐτῶν ἐν τῷ στρατῷ. Ὁ Κραπότκιν ἐκάκισε τὸ διάβημα τοῦτο ἀποδόσας τὴν πρωτοβουλίαν αὐτοῦ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα. Εἰς τὴν μομφὴν ταύτην ἀπαντῶν ὁ κραταῖος Ποβγεδονόστσεφ ἀναπτύσσει ὅτι ἡ πρωτοβουλία διὰ τὰ γινόμενα ἐν Ῥωσίᾳ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν νόμων δὲν ἀνήκει ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἐν τῇ προκειμένῃ δὲ περιπτώσει τὴν ὅλην εὐθύνην φέρει ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας καὶ ὁ τῶν ἐσωτερικῶν. Ἀκολουθῶν ὁ Κραπότκιν ἐπισφραγίζει τὴν δήλωσιν ταύτην ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιωτικῶν αὐτοῦ πληροφοριῶν. Συνάμα τονίζει ὅτι εἶνε εὐχάριστος ἡ προφανὴς αὐτῇ μετάθεσις τῆς εὐθύνης ἀπὸ τοῦ κληρονομικοῦ ἀρχοντος εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τοῦ Κράτους. Ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος σιωπηρῶς ἀνομολογῶν τοῦτο προσθέτει ὅτι "οὐδέποτε ὁ ἡμέτερος Αὐτοκράτωρ ἐκδίδει διαταγὰς ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην του, ἀλλ' ἀρκεῖται νὰ ἐπικυρόνῃ τὰς ἀποφάσεις τῶν διαφόρων ἐκτελεστικῶν συμβουλίων κατὰ τὰς κελεύσεις τῶν νόμων." Ὡς εἶνε πασίγνωστον, τοῦ Κραπότκιν τὸ ἰδεώδες δὲν περιορίζεται εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας, ἐφ' ἧ καὶ λέγει ἐν τῷ ὑπὸ ἔρευναν ἄρθρῳ του: "Ἐὰν ὀμιλοῦμεν περὶ τοῦ ἀνατέλλοντος ῥωσικοῦ Συντάγματος, δὲν πρᾶττομεν τοῦτο διότι θεωροῦμεν αὐτὸ ὡς πανάκειαν ἀλλὰ εἶνε χρονογραφητέον τὸ γεγονός ὅτι ἡ μεγάλη αὐτοκρατορία ἀκατασχέτως μεταμορφοῦται εἰς συνταγματικὴν μοναρχίαν. Ἡ ἰσχὺς τῶν πραγμάτων εἶνε ἀκαταγώνιστος."

ΟΙΚΗΜΑΤΑ ΤΥΓΙΝΑ ΚΑΙ ΑΔΑΠΑΝΑ.

Ἀξιοσημεῖωτος δρᾶσις ἀφορῶσα εἰς ἀνέγερσιν οἰκημάτων ὑγιεινῶν καὶ κατ' οὐσίαν ἀδαπάνων παρατηρεῖται εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης, ἐξαιρουμένης τῆς Ἰταλίας ἐνθα μόνον ἐν Φλωρεντία καὶ Γενούῃ ἐδόθησαν ἐσχάτως σημεῖα τοιαῦτα. Τὸ ἀξιοσημεῖωτον ἔγκειται εἰς τὴν μέθοδον ἥτις συνίσταται εἰς σύμπραξιν τοῦ δημοσίου μετὰ οἰκοδομητικῆς τινος Ἑταιρίας. Οἱ μέλλοντες νὰ κατοικήσωσι καταβάλλουσι τὴν ἀναγκαίαν προσπάθειαν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν οικονομικῶν συνδυασμῶν, δηλαδὴ πρὸς παροχὴν δανείων ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου πρὸς τὴν Ἑταιρίαν καὶ εἶνε προφανὲς ὅτι τὸ ἐνεργὸν αὐτὸ ἐνδιαφέρον τῶν

μελλόντων ἐνοίκων ἐξασφαλίζει τὴν προσήκουσαν κατασκευὴν τοῦ οἰκήματος. Πάσας ὅμως τὰς χώρας ἐν τούτῳ ὑπερηκόντισε τὸ Βέλγιον ὅπερ ἐπέτελεσε θαύματα ἐν τῇ δράσει ταύτῃ σχετικῶς πρὸς τὸν μικρὸν πληθυσμὸν του καὶ πρὸς τὰ μέσα ἅτινα διαθέτει. Ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ εὐστοχία ἰδίως ὀφείλεται εἰς τὴν βελγικὴν Ἐθνικὴν Τραπεζάν ἣτις κατώρθωσε πραγματικὸν ὄφελος ὑπὲρ τῆς βελγικῆς κοινωνίας ἀφιερῶσα 10 τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῶν κεφαλαίων της πρὸς τὸν κοινωφελῆ τούτου σκοπὸν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1900 ἐλειτούργουν 140 ἑταιρίαι δανεισθεῖσαι συλλήβδην περὶ τὰ 40 ἑκατομμύρια φράγκων καὶ ἀνεγείρασαι παμμέγιστον ἀριθμὸν οἰκημάτων πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ. Ἐν Γερμανίᾳ παρομοίᾳ πρῶτος ἀναγράφεται ἀλλ' ἐπὶ ἀλλοίων γραμμῶν. Ἐν Ὀλλανδίᾳ ἐπίσης ἡ μέθοδος ἀπέδωκεν οὐσιώδη ἀποτελέσματα καὶ χιλιάδες ἐργατῶν εὗρον κατάλληλον στέγην. Τριάκοντα καὶ μίᾳ ἑταιρίαι ὑφίστανται ἐν μόνῃ τῇ Χααρλέμ καὶ ἄλλαι εἰκοσὶν ἐν Χάγη προσεπιβοηθούσης καὶ ἐνταῦθα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἀλλ' ὡς εἰκὸς ἡ Ἀμερικὴ ἔχει τὸ γέρας τῶν διαστάσεων ἃς προσέλαβεν ἡ οἰκοδομητικὴ αὐτῆς δράσις. Ἐν Ἀμερικῇ ἀνηγέρθησαν διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἑκατοντάδες χιλιάδων οἰκήματα πρὸς χρῆσιν τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ αἱ οἰκοδομητικαὶ ἑταιρίαι ἐκεῖ ἀνέρχονται μέχρι τοῦδε εἰς ἑξακισχιλίας δανεισθεῖσαι καὶ διαθέσασαι περὶ τὰ πέντε δισεκατομμύρια φράγκων. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ προσπάθεια αὕτη δὲν ἐπέδοσεν ἀκόμη, ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι ἀναμένεται ἡ πλήρης ἀνάπτυξις αὐτῆς ἀλλαγῆ ἵνα ἐπιχειρηθῇ τι ἐντελέστερον. Ἡ δράσις αὕτη εἶνε ἐν τῶν τεκμηρίων ὅτι μεταβαλλομένη ἀπὸ τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν—ἀπὸ τοῦ οικονομικοῦ ἰδεώδους εἰς τὸ βιονομικόν.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣΕΩΣ.

Ἐπιτροπὴ διορισθεῖσα νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ συστήματος διδαχῆς ἠθικῶν ἀρχῶν εἰς τὰ στοιχειώδη Σχολεῖα τῆς Ἀγγλίας ἀπεφάνθη ὡς ἑξῆς καινοφανῶς ὅπως οὖν ἀλλ' ἐν συνόλῳ ὑγιῶς: “Ἐκάστη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος δέον ν' ἀφιερώνεται εἰς διατύπωσιν ἀρχῶν ἀναγομένων εἰς ἐν ἑκάστου τῶν ἐπομένων κεφαλαίων: Ἀντευλάβεια, Φιλαλήθεια, Καλωσύνη, Καθῆκον, Πολιτεία, Κοινωνία. Οὕτω τὴν Δευτέραν, ἡμέραν τῆς Ἀντευλαβείας, θὰ διδάσκεται λιτότης περὶ τὴν δίαιταν, σύνεσις περὶ τὴν δαπάνην τῆς ἐνδυμασίας, τὴν ἐκφρασιν καὶ τὰς διασκεδάσεις, θάρρος καὶ ἐπιμονὴ ἐν τῇ ἐπιδιώξει ὠφελίμων σκοπῶν, περίσκεψις καὶ σωφροσύνη. Τὴν Τρίτην, ἡμέραν τῆς Φιλαληθείας, θὰ δεικνύονται τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἀληθείας περὶ τὸ λέγειν, πράττειν, αἰνίττεσθαι καὶ συμβιοῦν, ἡ ἀξία τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας, ἡ προσοχὴ περὶ τὴν κρίσιν προσώπων καὶ πραγμάτων πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερβολῶν, ὑπερτιμήσεων καὶ ὑποτιμήσεων· σέβας

πρὸς τὰς γνώμας τῶν ἄλλων, ἰδίως ἅταν αὐταὶ δὲν εἶνε γενικῆς ἐπιδοκιμασίας γνώμαι. Τὴν Τετάρτην, ἡμέραν τῆς Καλωσύνης, θὰ ἀναπτύσσεται ἡ σημασία τῆς ἀβρότητος μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, μεταξὺ συμπαιζόντων, πρὸς ἀσθενεῖς, πρὸς τὰ ζῶα· εὐπρεπῆς τρόπος καὶ γλῶσσα ἀμυγῆς χυδαῖσμων καὶ χυδαιοτήτων· ἐπίσκεψις τῶν μαθητῶν εἰς τὰ νοσοκομεία, εἰς τοὺς πυροσβέστας, εἰς τὰ τυφλοκομεία, τὰ φρενοκομεία, τὰς φυλακὰς κττ. χάριν ἐπιρρώσεως τοῦ συναισθήματος τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης. Τὴν Πέμπτην, ἡμέραν τοῦ Καθῆκοντος, θὰ ἐξηγεῖται διατί καὶ πῶς ἕκαστος ὀφείλει νὰ συντελῇ εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ πλούτου διὰ δράσεως σωματικῆς καὶ διανοητικῆς. Τὴν Παρασκευὴν, ἡμέραν τῆς Πολιτείας, θὰ γίνεται νοήμων ἀνάλυσις τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀνθρωπότητος, τῶν θαυμασίων ἔργων τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους, τῶν ἐφευρέσεων, τῶν Τεχνῶν καὶ τῶν Γραμμάτων παντὸς ἔθνους, θὰ ἐξηγεῖται ἡ ἔννοια τῆς δικαιοσύνης προσωπικῆς καὶ ἀστικῆς, αἱ ἀρχαὶ τῆς διοικητικῆς καὶ πολιτικῆς ἐλευθερίας, αἱ λειτουργίαι τῶν ἐξουσιῶν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου. Τὸ Σάββατον, ἡμέραν τῆς Κοινωνίας, θὰ ἐξεικονίζονται τὰ ἀγαθὰ τῆς συνεργασίας καὶ τῆς διεθνούς εἰρήνης, αἱ καλλοναὶ τῆς Τέχνης καὶ τῆς Φύσεως, αἱ σχέσεις τῶν δύο φύλων πρὸς ἀλληλα καὶ ὁ διακανονισμὸς τῶν βιομηχανικῶν ζητημάτων.

ΕΠΙΚΙΝΔΑΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ.

Ἡ χρῆσις τοῦ οἰνοπνεύματος ἐν τῇ ἰατρικῇ καταδικάζεται ἐν προσφάτῳ τόμῳ περιέχοντι τὰς ἐτυμηγορίας φάλαγγος ὄλης ἰατρῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ ἐκδοθέντι ἐσχάτως ὑπὸ τῆς κυρίας Ἀλλεν, εἰδικῆς ἐρευνητρίας τοῦ θέματος. Τὸ βιβλίον ἐξιστορεῖ πάσας τὰς γενομένας ἐν τῷ παρελθόντι μελέτας περὶ οἰνοπνεύματος καὶ δεικνύει τὴν νοσοπαραγωγὸν ἐπίδρασιν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ. Εἶτα περιγράφει τὰ διάφορα νοσοκομεία ἐν οἷς ἀπαγορεύεται τὸ οἰνόπνευμα μὲ ἀποτελέσματα λίαν εὐάρεστα, καὶ ἐξηγεῖ τοὺς λόγους δι' οὓς πολλοὶ ἰατροὶ ἐσφαλμένως ἐξακολουθοῦσι νὰ τὸ παραγγέλλωσι. Ἀπὸ τριακονταετίας γίνεται πανταχοῦ ἐπισταμένη ἔρευνα τῶν ἰδιοτήτων τοῦ οἰνοπνεύματος ὡς τροφῆς, καὶ πάντα τὰ τελευταῖα ἐπιστημονικὰ ἐγχειρίδια περιέχουσι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐρέυνης ταύτης, ἀλλὰ τὰ συμπεράσματα περὶ τῆς ἰατρικῆς αὐτοῦ χρήσεως δὲν περιέχονται εἰμὴ εἰς εἰδικὰς πραγματείας ἐγκατεσπαρμένας εἰς τὰ ἰατρικὰ περιοδικά. Τὸ βιβλίον τῆς κυρίας Ἀλλεν συγκεντρώνει τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἅτινα ἐπισφραγίζουν τὴν ἐτυμηγορίαν ὅτι τὸ οἰνόπνευμα εἶνε ἐπιβλαβὲς λαμβανόμενον ὑπὸ ἀσθενοῦς ὄσω καὶ λαμβανόμενον ὑπὸ ὑγιούς. Τὸ οἰνόπνευμα παράγεται ἐκ τῆς καταστροφῆς καὶ ἀποσυνθέσεως τῶν θρεπτικῶν ἰδιοτήτων τῆς οὐσίας, καὶ ἐπομένως

δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ αὐτὸ ὡς τροφή. Ἀπεναντίας καταδεικνύεται ὡς δολίως ἐπενεργούν καὶ δηλητηριάζον διὰ προσωρινῆς διεγέρσεως γεννώσης ἔτι μείζονα ἀνάγκην νέας διεγέρσεως. Ἡ διάδοσις τῶν πορισμάτων τούτων θὰ ἦτο λίαν χρήσιμος καὶ πολλοὺς θὰ ἔσφζεν ἀπὸ θάνατον ἢ παραφροσύνην. Τὸ βιβλίον ἀποτελεῖ ὑποθησαύριον παντὸς ὅ,τι ἐγνώσθη συναφές πρὸς τὴν γένεσιν, χρῆσιν καὶ ἐπίδρασιν τῆς νευροκτόνου ταύτης οὐσίας καὶ τὸ συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἰατροὺς καὶ εἰς τοὺς μεριμνῶντας περὶ τῆς κοινωνικῆς ὑγείας.

ΣΥΜΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ.

Πολλάκις κοινωνιολόγοι ἠρεύνησαν τὸν λόγον οὗ ἕνεκα ἡ συμπάθεια τοῦ δημοσίου τὸσῶ ζωηρῶς ἐκδηλοῦται, ὅταν πάθῃ βασιλεὺς τις, ἢ πρίγκηψ, ἢ ἄλλως διακεκριμένον πρόσωπον, καὶ οὐδόλως φαίνεται θιγομένη ὅταν ἀφανῆ πρόσωπα δεινοπαθοῦσι. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τὸ ἀποδίδουσιν ὄχι τὸσον εἰς τὰς δουλόφρονας τάσεις τῆς ἀνθρωπότητος, καίτοι ἀναμφιβόλως τοιαῦται ὑπάρχουσιν ὅπως καὶ τῶσαι ἄλλαι ὑποθαρρυνταί τάσεις, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν ἐπενέργειαν τῆς φαντασίας. Ἐνώπιον τῆς φαντασίας μας προσέρχεται πρόσωπον πάσχον μὲ τὸ ὅποιον ἔχομεν ἤδη ἀποκτήσει ἀρκετὴν γνωριμίαν, σχεδὸν φιλίαν, ὡς ἐκ τῶν συχῶν περὶ αὐτοῦ εἰδήσεων, ὡς ἐκ τῶν καθημερινῶς ἀγγελιομένων κινήσεών του, ὡς ἐκ τῶν ἐπανελλημμένως ἀναφερομένων ἡμῖν ἔργων του. Τὸ πρόσωπον αὐτό, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ὑπολήψει ἢ προλήψει, ἀνῆλθεν εἰς τὴν περιωπὴν τῆς ἀτομικότητος καὶ ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά πάντοτε ἀτενίζει εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀτομικότητα ὡς πρὸς θαλαπέρδον ἡλίον. Τὴν αὐτὴν συμπάθειαν ἐγείρει ἐν ἡμῖν καὶ πρόσωπον ἀφανὲς μὲν ἐνώπιον τοῦ δημοσίου, ἐλκόμενον ὁμως εἰς ἡμᾶς ἰδιωτικῶς. Ἦλθομεν εἰς συνάφειαν πρὸς τὴν ἀτομικότητα ἧς τὸ πρόσωπον αὐτὸ εἶνε ἐνσάρκωσις. Πρόσωπον ὁμως οὐ ἀγνοοῦμεν τὴν ἀτομικότητα, ὅσῶ ἀξιον συμπαθείας καὶ ἂν εἶνε οὐδόλως μᾶς θίγει, ἐὰν ἀκούσωμεν ὅτι δεινοπαθεῖ. Κατὰ τὰ ἔτη τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἡ κοινὴ γνώμη τῆς Εὐρώπης ἐντέχνως ἐκερδήθη ὑπὲρ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Γαλλίας χάρις εἰς τὸ ψυχολογικὸν τοῦτο φαινόμενον. Ἐπιδέξιοι συγγραφεῖς ἐφίστων τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου εἰς τὰ παθήματα προσώπων ἅτινα ὡς ἐκ τῆς περιωπῆς των ἦσαν γνωστά. Τὸ συμφέρον ὁμως τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης θὰ ἐξυπηρετεῖτο, ἐὰν ἐφίστατο ἢ προσοχὴ τοῦ κόσμου εἰς τὰς δοκιμασίας τῶν ἀφανῶν μυριάδων. Οὕτω καὶ σήμερον τὰ συναισθήματα τοῦ πλήθους οἱ περιπαθεῖς ἐφημεριδογράφοι ἐξεγείρουσιν εὐκόλως προκειμένου νὰ ἐπικαλεσθῶσιν αὐτὰ ὑπὲρ διακρινομένων προσωπικοτήτων, ἀλλὰ δὲν κατορθοῦσι νὰ κεντήσωσι τὴν χορδὴν τῆς συμπαθείας προκειμένου περὶ τῶν μεγάλων ομάδων τῶν ὁμοίων μας.

Πᾶσα ὑπαρξίς συνδέεται ζωτικῶς πρὸς τὴν ἰδικήν μας καὶ πταίει ἢ φαντασία μας, ἐὰν ἀκαλλιέργητος οὐσα ἔχῃ ἀνάγκην ἐφημεριδογραφικῶν διακεντήσεων. Καλλιεργούμενης τῆς φαντασίας ἡ συμπάθεια γίνεται αὐτομάτως καθολικὴ.

ΟΙ ΕΥΤΡΑΠΕΛΟΙ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡΟΥ.

Κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεως τοῦ Σαιξπήρου, 23^{ην} Ἀπριλίου, ὁ Σαιξπηριολόγος κ. Samuel Davey, ἐποίησατο φέτος ἐν Λονδίῳ λίαν ἐνδιαφέρουσαν καὶ σοφὴν διάλεξιν περὶ τοῦ κόσμου τῶν κωμικῶν χαρακτήρων τοῦ ποιητοῦ. Ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν εἰς τὴν βαθεῖαν τοῦ Σαιξπήρου γνώσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τὴν βοηθήσασαν αὐτὸν νὰ ἐκτιμῆσῃ τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τῆς φαιδρότητος ἐν τῷ βίῳ. Οἱ εὐτράπελοι χαρακτήρες εἰς ὅλα τὰ δράματά του τίθενται παράλληλοι πρὸς τοὺς ἥρώας του. Ὁ ἰστέισμός εἶνε στοιχεῖον ζωτικὸν ἀνθρωπισμοῦ, ἀρκεῖ νὰ εἶνε συνδεδεμένος μὲ εὐλύβειαν. Οἱ Γάλλοι, λέγει, εἶνε φαιδρὸν ἔθνος, ἀλλ' ἡ καλλιτεχνία τοῦ γέλωτος παρήκμασε καὶ παρ' αὐτοῖς. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον ναὸν ἀνεγερμένον εἰς τὸν γέλωτα καὶ αἱ ἀρχαιότεραι κωμῳδίαί των δεικνύουσι τὸν μέγαν βαθμὸν εἰς ὃν ἐξετιμᾶτο ἡ εὐθυμία. Τὸν Μεσαιῶνα προέκυψαν τὰ ἐκκλησιαστικὰ δράματα ἐν οἷς ὁ διάβολος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρίσταται ὡς γελωτοποιός. Ἐξ αὐτῶν ἔσχε τὴν πρώτην αὐτῆς γένεσιν ἡ ἀγγλικὴ κωμῳδία ἀναπτυχθεῖσα εἰς τὸσῶ ἔξοχον βαθμὸν ὑπὸ τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ Σαιξπήρου. Ἡ φαντασία του εἶνε ἰκανῶς εὐρεία, ὥστε καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον ἀραχνουφάντων συλλήψεών της νὰ παρέχεται ἡμῖν γηθοσύνη. Καὶ τὰ ὑψηλότερα θέτει ἀριστοτεχνικῶς ἐν συναφείᾳ πρὸς τὰ φαιδρά. Περιγράφων τὴν νῆσον τοῦ Προσπέρου ἐνθυμίζει εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸν κῆπον τῆς Ἑδέμ, ὅλος περιγράφεται ἐν τῇ Γενέσει, καὶ μᾶς κινεῖ εἰς ἔκστασιν καὶ χαρμωσύνην διὰ πέντε λέξεων "Πλήρης βόμβου καὶ βορύβου καὶ μουσικῆς εὐθύμου ἀνεπιβλαβοῦς." Ἀλλὰ καὶ τοὺς παντοίους χονδροειδεστάτους γελωτοποιούς του ὁ Σαιξπήρος δημιουργεῖ ἀποβλέπων εἰς τὸ ἀνυψωτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ψυχικῆς διαθέσεως εἰς ἡν μᾶς ρίπτουσιν. "Ἀφοῦ δὲν ἔκαμες εἰς τὰ ἀνάκτορα (λέγει ὁ γελωτοποιὸς Τῶτστον εἰς τινα ἀγρότην), δὲν γνωρίζεις ἐθιμοταξίαν. Ἀφοῦ δὲν γνωρίζεις ἐθιμοταξίαν, ἄρα φέρεσαι κακά, καὶ ἡ κακία εἶνε ἁμαρτία, καὶ ἡ ἁμαρτία θάνατος. Εὐρίσκεται εἰς κίνδυνον ἡ ψυχὴ σου, χωρικέ μου." Ἄλλος ἀξιοσημείωτος γελωτοποιὸς εἶνε ὁ Θερίτης ἐν τῷ δράματι "Τρωῖλος καὶ Κρεσίδα" ὅπερ εἶνε τὸ σατυρικώτατον ἐξ ὅλων. Ὁ Σαιξπήρος λαμβάνει τὴν Ἰλιάδα, ἀπογυμνοῖ αὐτὴν παντὸς ῥομαντικοῦ στοιχείου καὶ διὰ τοῦ σκελετοῦ της κινεῖ τὸν γέλωτα ἀκριβῶς περίπου ὡς ὁ Σερβάντης κινεῖ τὸν γέλωτα τοῦ κόσμου παρουσιάζων

ἡμῖν τὸν Ἰπποτισμὸν τῆς Ἰσπανίας καὶ ὡς δαιμόνιος τις νοῦς ἐν προσεχεί μὲλλοντι θά μᾶς κινήσῃ εἰς γέλωτα παρουσιάζων τὸν ἡμέτερον πατριωτισμὸν. Ὁ Θεοσίτης τοῦ Σαίξπέρου δι' ὀλίγων ἡλιθίων παρατηρήσεων προσαγορεύων τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν Ὀδυσσεά, τὸν Νέστορα, τὸν Πάτροκλον τοὺς ἐξευτελίζει ὅλους εἰς βαθμὸν τοιοῦτον ὥστε ὁ θεατὴς νὰ μὴ δύναται νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸν γέλωτα ἔχων ἐνώπιόν του τοὺς ἀθανάτους αὐτοὺς ἤρωας. Ἐκαστος τῶν εὐτραπέλων χαρακτήρων τοῦ Σαίξπέρου εἶνε ὅπως χωριστὴ καὶ διάφορος ἀτομικότης καὶ πάντες ἐνθυμίζουσι ἡμῖν τὸν ζωτικὸν σύνδεσμον μεταξὺ τοῦ φαιδρουῦ καὶ τοῦ ἐπισήμου, καὶ ἀναπολοῦσι τὰς σκέψεις τοῦ Σωκράτους ἐν τῇ φυλακῇ καὶ τὰς ἐπιστολάς τοῦ Θωμᾶ Μῶρ ὅστις πρὸ τῶν θυρῶν ὑπερτάτης ὀδύνης εὐριακόμενος γράφει εἰς τὴν σύζυγόν του "Παρακαλῶ τήρει φαιδρότητα ἐν Θεῷ σὺ καὶ τὰ τέκνα μου."

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ.

Κατὰ τὴν πρόσφατον ἀποκάλυψιν τοῦ Γερμανοῦ ἐπιστήμονος Χαϊκελ, τὸ Σύμπαν δὲν ἀποτελεῖ πλέον αἰνύγμα. Τὸ μήνυμα τοῦτο σκοπεῖ νὰ μεταδόσῃ ἢ νεωστὶ ἐκδοθεῖσα συγγραφή του "Τὸ αἰνύγμα τοῦ Σύμπαντος." Ὁ Χαϊκελ εἶνε κορυφαῖος ἐρευνητὴς τῆς Βιολογίας ἀλλ' ἐν τῷ γήρατι αὐτοῦ περιέπεσεν εἰς τὸ κορυφαῖον σφάλμα νὰ νομίξῃ ὅτι τὸ αἰνύγμα τοῦ Σύμπαντος λύεται διὰ τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῆς ἀπαλείψεως τοῦ ὄρου τῆς θεότητος. Δεικνύει δὲ τοιαύτην βεβαιότητα περὶ τούτου, ὥστε ἄγεται τις νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὸν ὡς μισαλλόδοξον. Χλευάζει τὴν ιδέαν ὅτι πρὸς ἐξήγησιν τῶν φαινομένων τῆς ἐξελίξεως εἶνε ἀνάγκη νὰ προϋποτεθῇ δημιουργός τις Νοῦς καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι ἀρκεῖ ν' ἀναγνωρίσωμεν τὴν κίνησιν ὡς ἔμφυτον ιδιότητα τῶν μορίων τῆς ὕλης ὅπως ἐννοήσωμεν πᾶν ὅ,τι μᾶς φαίνεται μυστηριώδες. Χημικαὶ καὶ μηχανικαὶ συνθήκαι ἐδημιούργησαν τὸ Σύμπαν, λέγει ὁ κ. Χαϊκελ, καὶ εἶνε ἀπλῆ πρόληψις ἢ ιδέα περὶ Θεοῦ, ἐλευθέρας βουλήσεως καὶ ἀθανάτου ψυχῆς. Πᾶν, λέγει, μόνιον τῆς ὕλης ἔχει ψυχὴν, ἀλλ' οὔτε αὐτοῦ ἢ ψυχὴ οὔτε ἢ τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιστήμης, ὡς διαρκούσα ἐπέκεινα τῶν χημικῶν καὶ τῶν μηχανικῶν αἰτίων τῆς. Ὁ Χαϊκελ προδήλως περιῆλθεν εἰς τὴν κοινὴν πλάνην τῶν φρονούντων ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ δὲν βλέπουσι δὲν ὑφίσταται. "Ὅ,τι ἄλλοι ἀποδίδουσιν εἰς ἓνα Δημιουργὸν Νοῦν ὁ Χαϊκελ ἀποδίδει εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθείσας θνητὰς ψυχὰς τῶν μορίων τῆς ὕλης. Ἀπλουστάτη ἢ ἐπινόησις, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀποχρῶσα. Πρὸς λύσιν τοῦ αἰνίγματος τοῦ Σύμπαντος ἀπαιτεῖται φακὸς ἀνωτέρας δυνάμεως ἢ ὁ παρεχόμενος ὑπὸ τῶν βιολογικῶν γνώσεων τοῦ Χαϊκελ. Βαθυτέρα ἐρευνα καταδεικνύει ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶνε εἰμῆ ἀπλοῦν ἐπεισόδιον τῆς

ἐξελίξεως καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀποφανθῶμεν ὅτι ἢ αὐτοσυνείδησις καταστρέφεται δι' αὐτοῦ. Πολλάκις συμβάλει ἐρευνητὴς γηράσκων ἐν τῇ ἐπιμόνῳ ἀποδοχῇ μιᾶς ὑποθέσεως νὰ φαντάζεται ἑαυτὸν καθήμενον ἐπὶ χρυσελεφαντίνου θρόνου, ἐνῶ πράγματι ἀναπαύεται ἐπὶ σωροῦ διανοητικῶν σκυβάλων.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ.

"Ὅταν πρόκειται νὰ συντελεσθῇ ἔργον οἶον ἢ σύνταξις μεγάλης Ἐγκυκλοπαιδείας, ἐπιστρατεία αὐτόχρημα εἰδικῶν συντακτῶν ἐνεργεῖται τοιαύτη εἶνε ἢ εἰδικοποίησις καὶ ἐπέκτασις τῶν γνώσεων. Γνωστὴ εἶνε ἢ ὑπάρχουσα Βρετανικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, ἀποτελουμένη ἀπὸ 24 μεγάλους τόμους ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἐξεδόθη τῷ 1875, ὁ δὲ τελευταῖος τῷ 1889. Ἐν αὐτοῖς περικλελεται σύμπασα ἢ ἀνθρωπίνη γνώσις ἐν θαυμαστῇ περιεκτικότητι εἰκοσιδύο χιλιάδων σελίδων. Στρατὸς συντακτῶν καὶ ἐρευνητῶν, ἐννοεῖται, συνεπάγεται καὶ ἰκανὴν δαψίλειαν περὶ τὰ νεῦρα τοῦ πολέμου, ἀφοῦ μάλιστα αἱ πληρωμαὶ εἶνε τόσο ἀδραεῖ ὥστε δι' ἐν μόνον ἄρθρον ὁ γράφων αὐτὸ λαμβάνει ἀμοιβὴν ἐκ χιλιάδων φράγκων. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἢ πάροδος τοῦ χρόνου καὶ ἢ πρόοδος τῶν γνώσεων ἐπιβάλλει ἐπανειλημμένας ἐκδόσεις καὶ πολλάκις ἄρθρα γραφέντα πρὸ δεκαετίας εἶνε ἐπάνανγκες νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ νέων. Ἡδὴ εἰς τοὺς 24 τόμους οἱ ὅποιοι ἀπαρτίζουσι τὴν Βρετανικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν, προστίθενται ἄλλοι ἔνδεκα μέλλοντες νὰ ἐκδοθῶσιν ὅλοι ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ. Δέκα χιλιάδες ἄρθρα θὰ περιέχωνται εἰς αὐτοὺς τοὺς ἔνδεκα προσθέτους τόμους γραφέντα ὑπὸ 1000 συντακτῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τριῶν ἐκδοτῶν. Ἡ περιληφθησομένη ὕλη εἶνε τόσῳ παγκόσμιος καὶ διεθνής, ὥστε τὸ ἔργον παύει πλέον νὰ εἶνε ἔθνικόν τῆς Ἀγγλίας ἀφοῦ καὶ τὸ τάγμα τῶν συντακτῶν ἐστρατολογήθη ἀπὸ ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου. Αἱ πρόοδοι τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἢ ἐφεύρεσις τοῦ Μαρκόνη, ἢ παντοία ἐφαρμογὴ τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον, αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ρέντγκεν, ἢ γεωργικὴ χημεία εἰσὶ τινα ἐκ τῶν ζωτικῶν θεμάτων ἅτινα πραγματεύονται κάλαμοι πρώτης δυνάμεως, ἵνα μὴ ἀναφέρω τὰ ἀναγόμενα εἰς τόσους ἄλλους κλάδους, τὴν ἀστρονομίαν, τὰς γεωγραφικὰς ἐξερευνήσεις, τὸν νοτιαφρικανικὸν πόλεμον, τὰς ἀρχαιολογικὰς ἀνακαλύψεις, τὴν ναυπηγικὴν κλπ. Οὐχ ἤττον ἀξιοθαύμαστον χαρακτηριστικὸν τοῦ ἔργου εἶνε αἱ ἔξοχοι εἰκόνες καὶ οἱ χάρται ὑφ' ὧν ἕκαστος τόμος ἐπλουτίσθη.

Πόδες περιστερῶν κομίζουσι τὰς ζώσας ἰδέας τὰς κυβερνώσας τὸν κόσμον. Νίτσε.

Τὸ βαθύτατον βῆθος τοῦ χυδαῖσμοῦ εἶνε ν' ἀνυψῶν τις τὰ χρηματοκιβῶτιον εἰς περιωπὴν κιβωτοῦ τῆς διαθήκης. Καρλάλλ.

Ὁ Θεὸς προώρισεν ἡμᾶς ἀνθρώπους, ἡμεῖς δὲ κρεοφαγοῦμεν ὡς τίγρεις. Χρυσόστομος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ.

Ἐξόχως ζωτικῆς σημασίας εἶνε νὰ ἐρευνηθῆ τί ἐστὶ Φιλολογία. Πότε ἐν ἔργον δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς φιλολογικὸν προϊόν; Πρὸ τριῶν ἐτῶν μία γαλλικὴ ἑφημερὶς προέβαλε τὸ ἐρώτημα αὐτὸ "τί ἐστὶ Φιλολογία" καὶ ἐδόθησαν ποικίλαι σοφαὶ καὶ εὐφρεῖς ἀπαντήσεις τὸ σύνολον τῶν ὁποίων δύναται νὰ συνοψισθῆ εἰς τὰς λέξεις *Le mot juste* (ἀκριβολεξία). Δηλαδή οἱ ἀπαντήσαντες ἀπεφάνθησαν κατ' οὐσίαν ὅτι διὰ τὴν γαλλικὴν ἰδιοσυγκρασίαν τὸ ἐπακριβὲς τῆς λέξεως εἶνε τὸ κύριον συστατικὸν τοῦ ἀληθοῦς φιλολογικοῦ προϊόντος. Μία ἀγγλικὴ ἑφημερὶς πρό τινος ἔθεσε τὸ αὐτὸ ἐρώτημα, καὶ ἡ συνοψίζουσα τὰς ἀπαντήσεις λέξις εἶνε "Ἐκστασις" (*Ecstasy*). Διὰ τῆς δευτέρας ταύτης ἐτυμηγορίας φερόμεθα αἰφνης εἰς τὸν ἀντίθετον πόλον τῆς κριτικῆς ὀξυνοίας. Τὸ μέσον τῶν δύο τούτων πόλων βεβαίως θὰ παρέχῃ τὴν ἀληθῆ ἐκτίμησιν τῆς ἡγεύουσας φιλολογίας. Ἡ φιλολογία οἰουδήποτε ἔθνος εἶνε ζωτικὸν θέμα ἐρεύνης, διότι συνδέεται μὲ τὴν ἠθικὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους. Αἱ συνθήκαι τῆς ἀνεξίτητος τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν κατέστησαν τοιαῦται ὥστε ἡ Φιλολογία νὰ καλῆται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἠθικοῦ σκοποῦ ὃν ἐπιδιώκει ἡ ἀνθρωπίνη ὑπαρξις. Πανταχοῦ ὁ κόσμος διψᾷ πρὸς λύσιν ὑπερτάτων θεμελιωδῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ οἱ ἀξιούντες νὰ ἰκανοποιήσωσι τὴν δίψαν ταύτην φιλοτιμούνται νὰ καθιστώσι τὴν διατύπωσιν τῶν ιδεῶν τῶν ὡς οἶον τε θέλγουσαν, πλήρη, βραχείαν, ἀκριβῆ καὶ ἐξυψοῦσαν. Ἐν Λονδίῳ εἶνε ἰδίως ἀξιοσημεῖωτον τὸ φαινόμενον ὅτι βαθμηδὸν οἱ ἀνθρωποὶ μεταθέτουσι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν ἀπὸ τῶν θρησκευτικῶν ὀμιλιῶν εἰς τὰς φιλολογικὰς διαλέξεις τῆς Κυριακῆς. Οἰκοδομητικὴ ἀλήθεια ἐπιζητεῖται ὄχι πλέον ἀποκλειστικῶς εἰς ὅ,τι συνιστᾶται ὡς ἐμπνευσμένον ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι αὐτόχρομα ἐμπνέει. Δὲν εἶνε ὅθεν ἀστήρικτος ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν φρονούντων ὅτι εἰς τὴν Φιλολογίαν βραδέως ἀλλ' ἀσφαλῶς μετατίθεται ἡ ἐντολὴ ἢ πάλαι ἀνατεθείσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν—ἡ ἐντολὴ τῆς συναδελφώσεως τοῦ κόσμου. Ὁ Μόρλεϋ λέγει ὅτι Φιλολογίαν ἀποτελοῦσι "πάντα τὰ δημοσιεύματα ἐν οἷς θίγεται ἡ ἠθικὴ ἀλήθεια καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη μετὰ ποιᾶς τινος εὐρύτητος, ἐχεφροσύνης καὶ γοητείας." Ἐὰν τὸ δημοσίευμα μᾶς διακεντᾷ εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ἰδανικοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πραγματικοῦ βίου, ἐὰν τηρῆ ἀκριβῆ ἰσορροπίαν μετὰ νοήματος καὶ φράσεως, δηλαδή εἰλικρίνειαν, εἶνε φιλολογικὸν προϊόν. Ἰπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην "ἐκστασις" καὶ "ἀκριβολεξία" εἶνε οἱ δύο πόδες παντὸς ζῶντος φιλολογικοῦ δημιουργήματος. Ὁ λογογράφος καὶ ὁ ποιητὴς σήμερον πρέπει πάντως νὰ ἔχῃ ἐπίγνωσιν τοῦ ἠθικοῦ προορισμοῦ ὃν ἐκπληροῖ.

ΟΤΡΗΡΩΣ ΒΙΟΥΝ.

Ζωηρὰς συζητήσεις προκάλεσε κατ' αὐτὰς ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἐμφάνισις τοῦ νέου βιβλίου τοῦ κ. Βενιαμίν Κίδδ, συγγραφέως λίαν γνωστοῦ ἐκ τῶν περὶ κοινωνικῆς ἐξελίξεως ἔργων του. Τὸ βιβλίον φέρει τὸν τίτλον "Ἀρχαὶ τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ," καὶ σχεδὸν πάντες οἱ κρίναντες αὐτὸ ἐξεφράσθησαν λίαν δυσμενῶς, εὐρίσκοντες αὐτὸ ἀμέθοδον καὶ σφαλερόν. Ἄλλ' ὅ,τι μ' ἐνδιαφέρει ἐνταῦθα εἶνε νὰ μεταδόσω τινὰς τῶν ἀντηγήσεων τοῦ προκληθέντος θορύβου ἐφ' ὅσον μοι φαίνονται ἀξίαι προσοχῆς. Ἐν μᾶ τῶν συζητήσεων τῆς "ἠθικῆς Ἐταιρίας" τοῦ Λονδίνου, ὁ κ. Σούλιβαν συνεδύασεν ἀπόψεις τινὰς κατὰ λίαν ἐνδιαφέροντα τρόπον ἐξαγαγῶν ἀξιοσημεῖωτα συμπεράσματα ἐκ τοῦ παραλληλισμοῦ τῶν ἀρχῶν ἐφ' ἃν βασιζεται ὁ δυτικὸς πολιτισμὸς, τῶν προόδων τοῦ ἰαπωνικοῦ ἔθνους, τοῦ ἔργου τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ πνεύματος οἶον ἐκδηλοῦται ἰδίως διὰ τοῦ προσφάτου συγγράμματος τοῦ Ρούζβελτ "Ὀτρηρῶς βιοῦν." Ἡ κεντρικὴ ἰδέα ἦν τοιῦτοι ὁ Κίδδ εἶνε ὅτι πολικὸς ἀστήρ τῆς ἀνθρωπίνης σταδιοδρομίας εἶνε τὸ Μέλλον. Οἱ ἐπικριταὶ τοῦ ἀπαντῶσιν ὅτι δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ γραφῆ ὀγκώδης τόμος διὰ νὰ πληροφορηθῶμεν ὅτι ὁ "Ἥλιος λάμπει. Ἄλλ' ὁ Σούλιβαν ἐμπνέεται ἐκ τῆς διατυπωμένης ἀρχῆς τῆς "προεκβαλλομένης τελεσφορότητος" καὶ αἰρεται εἰς μέγα ὕψος εὐγλωττίας ὅσον ἀφορᾷ τὸν προορισμὸν τῶν λαῶν τῆς Γῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης τῆς "προεκβαλλομένης τελεσφορότητος." Αὐτὴ εἶνε ἡ βᾶσις τῆς ἐξελίξεως. Ἄν εἶμεθα τελεσφόροι σήμερον ἐν οἰαδῆποτε σφαίρα, τοῦτο συμβαίνει ὄχι τόσο χάριν τῶν σημερινῶν ἡμῶν συμφερόντων, ἀλλὰ χάριν τῆς προεκβολῆς τοῦ τελεσφόρου ἡμῶν ἐπὶ τὸ αὔριον. Ἡ δύναμις ἢ ὀπισθεν τῆς ἐξελίξεως ἀτενίζει πάντοτε πρὸς τοὺς ἐσομένους καὶ χρησιμοποιοῖ ἡμᾶς πρὸς ὑπηρεσίαν αὐτῶν. Δὲν εἶνε μὲν ἀνάγκη νὰ μᾶς τὸ εἶπῃ τις, ἀλλ' οὐδόπως βλάπτει ἂν τις τοιῦτοι ὅτι ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως διεμορφώθη οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται ἰσχυρὰ καὶ ἀναπόδραστος ἢ "προεκβαλλομένη τελεσφορότης." Προβαίνει ἐν παντὶ ὀτρηρῶς καὶ ἐρρωμένως, καὶ ἀναγκάζει πάντα θέλοντα ζῶν νὰ διάγῃ ὀτρηρῶς καὶ ἐρρωμένως (*strenuously*). Ἡ ὄθησις ἐδόθη ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀναγενέσεως, ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς συνετελέσθη μετὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν ἢ προηγήθη ἢ ἀμερικανικὴ ὅπως ταύτης προηγήθη ἢ ἀγγλικὴ—ἢ προμήτωρ τῶν ἔκτοτε ἐπαναστάσεων. Πατέρες δὲ ταύτης ἦσαν οἱ Ἀγγλοὶ συγγραφεῖς Λώκ, Χάβς, Βένθαμ καὶ Γιούμ. Πᾶσαι αἱ νεώτεραι Δημοκρατίαι ὀφείλουσι τὴν γένεσίν των εἰς τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ γεγονότα τοῦ 1644 ἅτινα ἦσαν ἔργον τῶν εἰρημένων φιλοσόφων. Ὁ Δάρβιν καὶ ὁ Σπένσερ ἔθεσαν τὴν κορωνίδα εἰς τὸ οἰκονομικὸν τοῦτο ἀνυψώσαντες τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα

εἰς ὑπερτέρους ὀρίζοντας. Ὁ μὲν ἔδειξε τὴν μέθοδον τῆς Δημιουργίας, ὁ δὲ ἐκήρυξεν ὅτι “Δύναμις ἀναρχὸς καὶ ἀτελεύτητος” ἐκδηλοῦται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον διὰ τῶν διαδοχικῶν σταδίων τῆς ἀνθρωπίνης αὐτοσυνειδήσεως, καίπερ μέλλουσα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς Της νὰ μείνῃ ἑσαεὶ ἀνεξιχνίαστος. Ἡ σύλληψις τῆς ἐξελίξεως εἶνε ἡ βάσις τῆς αὐτοπεποιθήσεως καὶ τῆς αἰσιοδοξίας, διότι μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἐξησφαλισμένον, καὶ ὅπως ὁ Γέννησον ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα “Κάπως κάπου, μακρὰν ἢ ἐγγύς, ὀλβιότης ἔσται ὁ κληρὸς πάντως ἀπάντων”. Ἐπὶ τὸ φῶς τῆς ἐξελίξεως καθ’ ἣν τὸ βαθυβίωτον ἐκεῖνο ἐρπετοῦ ἀνεπτύχθη βραδέως διὰ τύσων σταδίων εἰς τὴν ἀνθρωπίνην σφαῖραν πειθόμεθα ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε χυδροειδὲς σήμερον ὑπερ νὰ μὴ ὑπὸσχεται ἡμῖν μέλλοντα στοιχεῖα λεπτότητος καὶ ἀνθρωπισμοῦ. Ἄλλ’ ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ ὑπανθρώπου εἰς τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ ὑπερανθρώπινον εἶνε ἔργον ἀτομικῆς αὐτοβουλίας ἅμα καὶ τῆς συλλήβδην φορᾶς τῶν πραγμάτων. Πρὸς κανονισμόν τῆς αὐτοβουλίας εἶνε οὐσιώδες νὰ συλλάβωμεν ἐν νῶ τὴν λύσιν πρὸς ἣν βαδίζουσι στερεῶς τὰ ἀνθρώπινα. Τὸ μόνον ὅπερ ἔχομεν νὰ πράξωμεν εἶνε νὰ συμβαδίζωμεν μετ’ αὐτῶν ἐρρωμένως ἄγοντες βίον ὄτρηρον, ὄχι τυρβάζοντες περὶ τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀτόμου μας κυρίως, ἀλλ’ εὐρύνοντες τὰς συμπαθείας μας, τὸ ἐνδιαφέρον μας καὶ τὰς προσπάθειάς μας εἰς μέγαν κύκλον, ὄχι ἀρκούμενοι εἰς τὴν φυλετικὴν συνείδησιν, ἀλλὰ “προεκβάλλοντες” τὴν στοργὴν μας καὶ τὴν τελεσφοροῦντά μας πρὸς τὸ σῦμπαν τῆς ἀπείρου Ζωῆς. Οὐτέ τοῦ Σωκράτους τὸ ἰδεώδες εἶνε σήμερον ἀποχρῶσα συναίσθησις ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως. Κοσμοπολίτης περιορίζων τὴν ἀκτίνα τῶν βλέψεών του εἰς τὸν μικροσκοπικὸν τούτον πλανήτην μας δὲν εἶνε ἄξιος τοῦ τίτλου. Ὁ κοσμοπολίτης πρέπει νὰ αἰσθάνεται ἑαυτὸν πολίτην τοῦ Σύμπαντος—πολίτην τοῦ Σύμπαντος καὶ πολίτην τοῦ Μέλλοντος. Αὕτη εἶνε ἡ ἀνατέλλουσα καὶ κραταιουμένη πίστις τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο πᾶς ὁ ἐρχόμενος εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἐπιρροῆς του δὲν δύναται παρὰ νὰ αἰσθανθῇ τὸν ἐρρωμένον βίον τῆς διηνεκοῦς καὶ ἀκαμάτου δράσεως καὶ δημιουργητικότητος συμβάλλον οὕτω εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θείας βουλῆς, συνεπῶς ἐκτελῶν τὸν προορισμόν του κτίζων οὐχὶ ἐπὶ ἄμμου, ἀλλ’ ἐπὶ ἀκλονήτων θεμέθλων. Φαεινὸν παράδειγμα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς δυτικῆς ἐπιδράσεως παρίσταται ἡ Ἰαπωνία ἧς οἱ δημόσιοι ἄνδρες ἐμφοροῦνται τοῦ θαυματουργοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπιφυλάσσουν ἡμῖν ἐκπλήξεις προοδευτικότητος μεγαλειτέρας ἢ ὅσας παρέσχεν ἡ ἐποχὴ ἣν διεμόρφωσεν ὁ νοῦς τῶν προειρημένων Ἀγγλῶν φιλοσόφων. Εἶνε μεγάλης ἐμπνεύσεως τὸ σύνθημα “Ζήθι διὰ τὸ ἀνθρώπινον

Μέλλον,” καὶ ὑπὸ τοιοῦτον σύνθημα δὲν ὑπάρχει λόγος ν’ ἀποβαρυνθῇ τις περὶ οἰουδήποτε ἔθνος ἔστω καὶ φθάσαντος εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν τῆς ἀβελτερίας, ἀρκεῖ νὰ εἴπῃ “Ζῶ διὰ τὸ ἀνθρώπινον Μέλλον καὶ ζῶ ὄτρηρῶς καὶ ὄβριμῶς.” Τοῦτο εἶνε τὸ μέγα δίδαγμα ὅπερ ὀφείλει ὁ παλαιὸς κόσμος εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἧτις ἀπέδειξε πῶς αἱ μέθοδοι τῆς προόδου καὶ τῆς ἀνεξίξεως δύναται νὰ συντέμνωνται διὰ συντόνου καὶ διηνεκοῦς ἐνεργείας. Ὅπως τὸ ἔδαφος καλλιεργούμενον ἐπιτενῶς ἐπιταχύνει τὴν γεωργικὴν ἐπίδοσιν, οὕτω καὶ ἡ κοινωνία ὑπηρετουμένη ἐρρωμένως ἐπιταχύνει τὸ ἔργον τοῦ χρόνου. Τὸ εἰρημένον σύνθημα τὸ ἀνέγραψεν ἡ Ἰταλία καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος διακρίνει τὴν εὐθείαν ὁδὸν ἐναργέστερον. Κατ’ ἀρχὰς ἐξέλαβε τὴν ὁδὸν τῶν ὀπλισμῶν ὡς τὴν εὐθείαν, ἀλλ’ ἡ ἐν τῇ ἰταλικῇ ψυχῇ ἐμφυτευθεῖσα ἀμερικανικὴ ἰδέα διαφωτίζει τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν ἀκαταπαύστως. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ περὶ τῆς Γαλλίας, ἧς ἡ γαλατικὴ φλέψ ὑπερτεροῦσα τῆς λατινικῆς προσεδέξατο ἐν πάσῃ ἐποχῇ τὰ ζωτικὰ στοιχεῖα τῆς προοδευτικότητος μετὰ ὑπερτέρου πρακτικοῦ ζήλου. Οὐδὲ δικαιοῦμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν Ἰσπανίαν ὀπισθοδρομοῦσαν, ἅπαξ ἀντελήφθημεν ὅτι φιλοτιμεῖται καὶ ἐπειγεται ν’ ἀποτινάξῃ τὸν διανοητικὸν ζόφον ὃν ἐπιβάλλει εἰς αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία, τοῦθ’ ὅπερ πράττει ἀκριβῶς νῦν καὶ τὸ Βέλγιον. Μὴ ἐμμένωμεν πλέον εἰς τὰ ψευδῆ ἰδεώδη τὰ ἐντυπωθέντα εἰς τὰς καρδίας μας ὑπὸ τῶν ἐνστίκτων τοῦ παρελθόντος—τοῦ “ἀποθανόντος καὶ λησμονηθέντος” κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Ἀμερικανοῦ φιλέλληνος Σπίλμαν. Ἰὰ ἀληθινὰ ἰδεώδη τοῦ Μέλλοντος—ὅπερ κυοφορεῖ ἡ Ζωὴ—μᾶς ἀναμένουσι νὰ τὰ ἐγκολποθῶμεν, ἂν θέλωμεν νὰ ζήσωμεν. Τὸ πνεῦμα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ ἐνωφθαλμίασε τὴν Ἀνθρωπότητα. Ἡ Ἀμερικὴ εἶνε ἐμπλεως αὐτοῦ καὶ οἱ λαοὶ τρέχουσιν ἐκεῖ ὡς εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Ἐκεῖ ἀληθῶς διδύσκειται ὁ ἐρρωμένος, ὁ ὄτρηρός, ὁ ὄβριμος βίος. Ἐκεῖ καὶ εἰς τὰς μεγάλας ἀγγλικὰς ἀποικίας ἔνθα τὸ σαξονικὸν αἷμα προσέλαβε τὰς θαυμαστὰς μεταμορφώσεις του. Ὁ νόμος τῆς ἐλξεως λειτουργεῖ ἀκατάσχετος. Τὰ χρησιμοποίησιμα στοιχεῖα παντὸς ἔθνος ἔλκονται πρὸς τὰ κέντρα τῆς Ζωῆς, βαπτίζονται εἰς τὰ νάματα τῆς ἐγρηγόρσεως καὶ ἐγκεντρίζονται εἰς τὰς ῥίζας εἰς ἃς ἀνήκουν. Ἐὰν ὑπάρχουν που δημόσιοι ἄνδρες πιστεύοντες εἰς τὸ Μέλλον καὶ διάνοντες βίον δράσεως καὶ ἐγρηγόρσεως χάριν τοῦ παγκοσμίου Μέλλοντος, αὐτοὺς οἱ λαοὶ τῆς Γῆς τοῦ λοιποῦ θὰ ὑποστηρίξωσιν.

Ὅσάκις καλεῖσαι νὰ ἐκτελέσῃς ἔργον τι ἐρώτησον σεαυτὸν “Θὰ ὀφελῆθῃ ἐξ αὐτοῦ ἡ Ἀνθρωπότης”; Ἐὰν πεισθῇ, ὅτι θὰ ὀφελῆθῃ, ἀνάλαβέ το θαρραλέως. Βαδίζεις εὐθὺς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν. Τὸ ἔργον σου εἶνε εὐλογία. Δὲν εἶσαι πλέον μόνος. Ἐχεις ταξιαρχίας συνεργατῶν. Τουργκένεφ.

ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Λονδίνου ὁ Ἄγγλος φιλόσοφος John Bruce Wallace ὠμίλησε τῇ 1ῃ Μαΐου λίαν εὐφραδῶς καὶ ἐμβριθῶς ἐπὶ τοῦ αἰωνίως νέου τούτου θέματος. Τὸ ἀκροατήριόν του ἦτο πολυπληθές καὶ συνέκειτο ἀπὸ τὰ ἐπιλεκτὰ στοιχεῖα τῆς λονδινείου κοινωρίας. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος; Βεβαίως ὄχι τὸ ὑλικὸν σαρκίον ὅπερ συγκερατεῖται διὰ τῆς βρώσεως καὶ τῆς πόσεως. Ἀνεξαρτήτως πρὸς πᾶν ὅ,τι οἱ πνευματοδίφαι ἰσχυρίζονται, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀναμφισβητήτων ἐνδείξεων ἅς προσάγουσιν, εἶνε φανερόν ὅτι τὸ ὑλικὸν σῶμα δὲν δύναται ν' ἀποτελῇ τὴν πραγματικὴν ἀνθρωπίνην ὄντοτητα. Τὸ σῶμα ὑφίσταται ἀκαταπαύστως μεταλλαγᾶς· τὸ φθειρόμενον ὑλικὸν του κατεδαφίζεται καὶ ἐξελαύνεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Εἶνε φυσιολογικὴ ἀδιάλειπτος ἐργασία αὕτη καὶ ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν γνωστὴν εἰς τοὺς μηχανικοὺς μέθοδον καθ' ἣν οἰκοδομεῖται νέα γέφυρα ταυτοχρόνως ἐνῶ κατεδαφίζεται ἡ παλαιὰ ἀντικαθισταμένη λίθον πρὸς λίθον. Τοιοῦτοτρόπως καὶ τὸ σῶμα ἀνακαινίζεται διηλεκτικῶς κύτταρον πρὸς κύτταρον. Τὸ σῶμα ὅπερ ἔχει τις σήμερον ἀναμφιβόλως εἶνε ἄλλο ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπερ εἶχε πρὸ μιᾶς δεκαετίας. Νέα γέφυρα ἀντικατέστησεν ἡσύχως τὴν παλαιάν. Τὸ σημερινὸν σῶμα μου εἶνε διάδοχον τοῦ ἀρχαιοτέρου καὶ προκάτοχον ἄλλου ἐσομένου. Ἐντούτοις ἐγώ, εἰμὶ ὁ ἴδιος ὅστις ἦμην πρὸ δεκαετίας καὶ ὅστις θὰ εἶμαι μετὰ δεκαετίαν. Γέρων ἐνθυμεῖται σκηναὺς τῆς παιδικῆς ἡλικίας του, καίτοι τὸ σῶμα του ἠλλαξεν ὀλοσχερῶς ὄχι ἅπαξ ἀλλὰ πλειστάκις. Ἐπίσης καὶ τῶν ζῴων τὸ σῶμα ἀλλάσσει. Μῦλα ταῦτα ὁ ἐλέφας, ὁ κύων, φέρ' εἰπεῖν, ἐνθυμοῦνται παρωχημένα γεγονότα, ὅπως πολλοὶ ἀντελήφθησαν ἐπὶ ζῆμίᾳ των οἱ βλάψαντες τὰ εὐμνήμονα ταῦτα ζῶα. Ὁ σωματικὸς ὀργανισμὸς δὲν εἶνε ἡ πραγματικὴ ὑπόστασις τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ ζῴου. Ἐρευνηταὶ ἐργαζόμενοι ὅλως ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων, ἐν διαφόροις ἡμισφαιρίοις τοῦ πλανήτου μας καὶ ἐν διαφόροις ἐποχαῖς τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου, ἤχθησαν εἰς τὸ ὁμόφωνον συμπέρασμα ὅτι λεπτεπίλεπτον αἰθέριον σῶμα συνεξυφάνθη μετὰ τοῦ σώματος τοῦ ὑλικοῦ. Πάντες σήμερον οἱ ἐπιστήμονες ἠναγκάσθησαν νὰ παραδεχθῶσιν ὡς ἀκρότατον τινα βαθμὸν ὕλης τὸν αἰθέρα, ἵνα ἐξηγήσωσι τὰ φαινόμενα τῆς μεταδόσεως τοῦ φωτός, τοῦ ἤχου, τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Ἴσως ἐκ τῆς ἀκροτάτως λεπτῆς αὐτῆς ὕλης ἀποτελεῖται τὸ αἰθέριον σῶμα τὸ ἐξυφανθὲν μετὰ τοῦ παχυτέρου—μετὰ τοῦ ὑλικοῦ δηλαδή. Ἡ θεωρία αὕτη τῆς συνυπάρξεως ἀλληλοεισδυόντων δύο σωμάτων—τοῦ ὑλικοῦ καὶ τοῦ αἰθερίου—εὐρίσκεται ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ βιονομικὰ πορίσματα τῆς ἐποχῆς μας ἐν τῶν ὁποίων εἶνε ὅτι ἡ αὐτοσυνείδησις ἐξακολουθεῖ αὐτοτελῆς μετὰ τὴν κατα-

στροφὴν τοῦ ὑλικοῦ σώματος. Ἡ αὐτοσυνείδησις βεβαίως κατασκηνοῖ ἐνδότερον τοῦ αἰθερίου σώματος, καὶ ὅταν ἀντιλαμβάνεται τὰς ἐντυπώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου κατορθώνει τούτο διὰ τῶν δονήσεων τοῦ ὑλικοῦ σώματος αἰτίνες μεταδίδονται εἰς τὸ αἰθέριον καὶ μεταφράζονται εἰς ἀντιλήψεις. Ἐχομεν ἐνδείξεις πνευματοδιφικὰς ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ὑλικοῦ σώματος ἡ αὐτοσυνείδησις ἀφυπνίζεται ὡσεὶ ἀπὸ ληθάργου καὶ φρονεῖ κατ' ἀρχὰς ὅτι ἔχει σῶμα ἄπτον καὶ ὑλικὸν ὅσῳ καὶ τὸ καταστραφέν, βαθμηδὸν δὲ ἀντιλαμβάνεται ὅτι εὐρίσκεται ἐπὶ ἄλλου ἐπιπέδου ὑπάρξεως καὶ ὑπὸ ἄλλας βιονομικὰς ἐπιδράσεις. Βαθμηδὸν συνησθάνθη τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑλικοῦ σώματος διὰ τοῦ αἰθερίου οὐ τὴν ὑπαρξιν πρὶν ἡγνοεῖ. Τὸ αἰθέριον φαίνεται ὅτι εἶνε πανομοιότυπον τοῦ ὑλικοῦ. Ἐντούτοις εἶνε φυσικὸν τὸ πόρισμα ὅτι ἡ ἰδιοσυστασία παιδίου ἠλικιοῦται ἐν τῷ αἰθερίῳ σώματι ὅπερ αὐξάνει καὶ ἀνευ τοῦ ὑλικοῦ—ἀγνωστον πῶς τρεφόμενον. Τὸ αἰθέριον δὲν εἶνε ἡ ἰδιοσυστασία τοῦ ὄντος· ἡ ἰδιοσυστασία ἔχει ἐξυφάνει αὐτό. Τώρα ἐὰν μὲ ἐρωτήσῃ τις εἰς τί συνίσταται αὕτη ἡ ἰδιοσυστασία, ἡ αὐτοσυνείδησις, ἡ ψυχὴ, ἀπαντῶ ἐρωτῶν καὶ ἐγὼ εἰς τί συνίσταται ὁ ἠλεκτρισμὸς. Ὅταν κατ' ἀρχὰς ἀνεκαλύφθη ὁ ἠλεκτρισμὸς, οὐδεὶς ἀμφέβαλλε περὶ τοῦ πράγματος. Ὅτι ὑπάρχει ἠλεκτρισμὸς εἶνε ἀναμφισβήτητον, ἀλλὰ εἰς τί συνίσταται οὐδεὶς δύναται ν' ἀποφανθῇ πεποισθῶτος. Ἡ ἐρωτῶ εἰς τί συνίσταται ἡ ζωὴ. Ἡ ὑπαρξὶς τῆς ζωῆς εἶνε ἀναμφισβήτητος, ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ μᾶς πληροφορήσῃ εἰς τί αὕτη συνίσταται. Ἐπι δυσκολώτερον θὰ εἶνε νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τις εἰς τί συνίσταται ἡ αὐτοσυνείδησις—δηλαδή ἡ ψυχὴ. Ὁ ξυγόνου δὲν εἶνε, οὔτε ἄνθραξ, οὔτε φωσφόρον, οὔτε ἄλλο τι τοιοῦτον στοιχείου, οὔτε συνδυασμὸς στοιχείων. Τὸ θετικῶς γνωστὸν εἶνε ὅτι ἡ αὐτοσυνείδησις λαμβάνει τὰ στοιχεῖα ταῦτα κατ' ἀκριβεῖς ἀναλογίας καὶ ἐξ αὐτῶν ἀνοικοδομεῖ, ὑφαίνει ἓνα ὀργανισμὸν τύπου ἰδιάζοντος καὶ ποιότητος ἰδιαζούσης. Πᾶν ὅ,τι ζῆ ἔχει μίαν ἰδιοσυστασίαν καὶ αὕτη ἀποφασίζει τὸ ἰδιάζον εἰς αὐτὴν προῖον. Ἀπὸ τὴν βάλανον π.χ. προκύπτει δρῦς καὶ ὄχι κλῆμα. Τί ἀναγκάζει τὴν βάλανον ν' ἀναπτύξῃ δρῦν καὶ ὄχι κλῆμα; Βεβαίως ἡ ψυχὴ τῆς βάλανου. Τὸ ἀκρόδρυν ζῆ ἡ ἰδιοσυστασία τῆς ἐν τῷ ἀκρόδρυν ζωῆς θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν εὐρυτέρῳ ὀρίζοντι ὡς δρῦς. Πᾶν ὅ,τι ζῆ κρύπτει μίαν δύναμιν ἀποφασίζουσαν τὸν τύπον ὅστις μέλλει νὰ ἐκδηλωθῇ. Εἰς χοῖρος, μία ἄρκτος, εἰς ἄνθρωπος ἡμπορεῖ νὰ τρέφωνται μετὰς αὐτὰς οὐσίας, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν οὐσιῶν ὅλως διάφορος ὀργανικὴ διασκευὴ ἔρχεται εἰς τὸ εἶναι. Ἡ διαφορὰ προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν τριῶν προσημειωθέντων ὄντων, τοῦ ἐνὸς ἡ ἰδιοσυστασία εἶνε ἀνθρωπίνη, τοῦ δὲ ἰδιοσυστασία ζωώδης. Ἡ ἰδιοσυστασία τοῦ ἀνθρώπου οἰκοδομεῖ ἄνθρωπον,

ἢ τοῦ χοίρου χοῖρον. Πάν ὅ,τι ζῆ κρύπτει μίαν δύναμιν ἀποφασίζουσιν τὸ εἶδος ὅπερ μέλλει νὰ ἐκδηλωθῆ καὶ τὸ ἰδιάζον γνώρισμά του ὡς ἰδιαιτέρον ἄτομον. Ἡ Ζωὴ ἀναμφιβόλως εἶνε μία καὶ ἐνιαία ὡς πᾶσα ἔρευνα τείνει ν' ἀποδείξῃ. Ἐν τούτοις ἡ ἐνιαία αὕτη Ζωὴ ἐκδηλοῦται εἰς ποικίλους βαθμοὺς ἀναπτύξεως. Πάν ὅ,τι ζῆ ὡς ἰδιαιτέρον ἄτομον κρύπτει μίαν δύναμιν ἣτις ἰδιοποιεῖται μίαν ἀπόχρωσιν ζωῆς ἢ ποιότητα, ἢ ἓνα βαθμὸν ζωῆς καὶ χαράσσει περίξ γραμμᾶς τινας διαχωριστικὰς. Αὕτη ἡ κρυπτομένη δύναμις φαίνεται ὡσεὶ ἔλεγεν εἰς τὸ ἰδιαιτέρον ἄτομον: "Διαγράφω τὸ πρόγραμμά σου. Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῆς αὐτό. Διαγράφω τὸν χαρακτήρα σου, δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδηλωθῆς ὡς ἄλλο τι." Πολλάκις τὸ διαγραφόμενον πρόγραμμα καὶ ὁ διαγραφόμενος χαρακτήρ δὲν εἶνε τῆς ἀρεσκείας τοῦ ἰδιαιτέρου ἀτόμου. Μόλα ταῦτα ὅτιδήποτε καὶ ἂν κάμῃ αὐτό, ἡ διαγράφουσα δύναμις θὰ ὑπερισχύσῃ. Αὕτη ἡ δύναμις, ἣτις καθιστᾷ πᾶν ὅ,τι ζῆ διάφορον ἀπὸ πᾶν ἄλλο ὄν, συλλέγει τὸ ἀναγκαῖον ὑλικὸν ἀπὸ τὴν τροφήν καὶ κύτταρον πρὸς κύτταρον οἰκοδομεῖ τὸν ἐγκέφαλον. Οὔτε τὸ ζῶον, οὔτε ὁ ἄνθρωπος ἔχει γνώσιν τῆς ἐργασίας ταύτης, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἐγκέφαλος, ὡς τοῦτο ἀπεδείχθη, ἔρχεται ἡμέρα καθ' ἣν ἐμφανίζεται ὡς ἐρευνητῆς καὶ θέτει ἐρωτήματα εἰς ἑαυτὸν τοιαῦτα: Ποῖος εἶμαι; Πόθεν ἦλθον; Ποῦ πηγαίνω; Ὑπάρχει Θεός; Μέχρι τοῦδε ἡ κεκρυμμένη δύναμις ἠκοδόμησεν τὴν ἀγνοία του. Αἴφνης οὗτος λαμβάνει γνώσιν τῆς οἰκοδομητικῆς ἐργασίας καὶ τὴν κρίνει. Ἴσως τὴν ἐπικρίνει καὶ ἀναλαμβάνει ὁ ἴδιος τὴν ἐξακολουθήσασιν τοῦ ἔργου ὡς αὐτοσυνειδήτος οἰκοδόμος διαγράφων αὐτὸς τὸ πρόγραμμά του καὶ τὸν χαρακτήρα του διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν. Ἡ ἰδιοσυστασία ἀναφαίνεται ὑπὸ νέαν φάσιν. Ἦτο ὑποσυνειδήτος πρὶν, ἤδη εἶνε ἐνσυνειδήτος. Δημιουργεῖ αὐτογνωμόνως, καὶ δύναται καὶ αὐτὸ τὸ ὑλικὸν σῶμα νὰ τὸ διαπλάσῃ κατ' ἀρέσκειαν. Ὅχι δὲ μόνον τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ τὰς περιστάσεις αὐτοῦ ὑφαίνει περὶ τὸ σῶμα, διότι καὶ αὐταὶ οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰμῆ προέκτασις, προεκβολὴ τοῦ σώματος, ἢτοι ἐξωτερικώτερον σῶμα. Τὰ στάδιον ὅπερ ἕκαστος διανύει—ἡ "τύχη του" εἶνε αὐτόχρημα ὑφάσμα τῆς ἰδιοσυστασίας του. Οἷα ἡ ἰδιοσυστασία τοιοῦτον καὶ τὸ στάδιον, ἀλλὰ καὶ ἐπέκεινα τῆς ἰδιοσυστασίας ὑπάρχει δύναμις ῥυθμίζουσα τὴν ἰδιοσυστασίαν, καὶ ὅταν αἴφνης ἀνακύψῃ ὡς αὐτοσυνειδήτος δύναμις, τὸ στάδιον ὅπως καὶ τὸ σῶμα ἀκολουθεῖ τὰ κελεύσματά της. Παιδίον ἀσχολούμενον εἰς τὰ ἀθύρματά του ἠκιστα ὑποπτεύει ὅτι πιθανὸν νὰ κρύπτῃ ἐν ἑαυτῷ ἓνα μέγαν φιλόσοφον ἢ ποιητήν. Τὸ παιδίον δὲν εἶνε πράγματι τὸ ὄν ὅπερ πιστεύει ἑαυτὸ ὅτι εἶνε, ἀλλ' εἶνε ἀπείρως μείζον. Οὕτω καὶ ὁ ἠλικιωμένος ἄνθρωπος δὲν γνωρίζει τί εἶνε. Ἐκείνο τὸ ὅποιον

ἀναγνωρίζει ὡς ἑαυτὸν του εἶνε μικρὸν τεμάχιον τῆς πραγματικότητος. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν φύεται μείζον—ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑποσυνειδήτως, ἐπὶ τέλους ἐνσυνειδήτως. Ἐνῶ φύεται οὕτω, αἴφνης ἡμέραν τινα ἐπέρχεται ἡ καταστροφή ἣν καλοῦμεν θάνατον. Ἡ ἀνάπτυξις ἐξακολουθεῖ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶνε ὅτι ἡ ἀφύπνισις αὐτοῦ ὡς ἐνσυνειδήτου ἐρευνητοῦ θὰ λάβῃ χώραν ἐπὶ ἄλλου ἐπιπέδου ὑπάρξεως. Ὅ,τι ἐνδιαφέρει ἡμᾶς σήμερον εἶνε ἡ ἀφύπνισις, εἴτε συμβαίνουσα ἐπὶ τούτου τοῦ ἐπιπέδου εἴτε ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀφύπνισθῆ ὁ ἄνθρωπος συλλαμβάνει τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρτίου ἀνθρώπου καὶ δὲν ἡσυχάζει μέχρι οὗ διαπλάσῃ ἑαυτὸν κατὰ τὴν σύλληψιν ἐκείνην, ἀπαρνούμενος τὰ ψευδῆ ιδεώδη ἅτινα ἐθεράπευε μέχρι τοῦδε. Γνωρίζει ἐφεξῆς τὸ ἀληθὲς ιδεώδες καὶ ἐννοεῖ νὰ κινήσῃ πάντα λίθον ὅπως ἀποβῆ ἐνσάρκωσις αὐτοῦ. Δὲν εἶνε πλέον ὁ αὐτὸς πρῶτον ἄνθρωπος. Διατελεῖ ὑπὸ νέαν γοητείαν. Αἱ πρῶται ἐπιδιώξεις του τῷ ἐμπνεύσειν ἀποστροφῆν. Πᾶσα πράξις του ἐφεξῆς εἶνε δέησις ὅπως ἐν τῷ προσώπῳ του ἐκδηλωθῆ ἡ πάγκαλος εἰκὼν τοῦ ἀρτίου ἀνθρώπου ἣν αἴφνης συνέλαβεν. Ἀδιακόπως προσεγγίζει αὐτὴν καὶ ἐνσυνειδήτως τελειοποιεῖται. Αὕτη ἡ εἰκὼν εἶνε τὸ ἐγὼ του. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀληθὴς ἄνθρωπος πρὸς ὃν ἔλκεται πᾶς ἀφύπνισθεις ὡς διακαέστερον αὐτοῦ πόθον ἔχων ν' αὐτοδημιουργηθῆ καθ' ὁμοίωσιν τῆς εἰκόνης οὕτως ὥστε ἐπὶ τέλους τὸ ἰδανικὸν νὰ γίνῃ πραγματικόν. Ἄνθρωπος λουπὸν ἐστὶν ἰδανικόν τι διαδοχικῶς καὶ προοδευτικῶς ἐκδηλούμενον δι' ἀπείρου πλήθους κέντρων αὐτοσυνειδήσεως καὶ αἰεὶ εὐρυνομένων κέντρων ἐπιγνώσεως βαδιζόντων εἰς τὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαθείαν κατανόησιν τῆς ἐνότητος αὐτῶν πρὸς ἀλληλα καὶ πρὸς τὴν πηγὴν ἐξ ἣς ἐξεπορεύθησαν.

Ὅπως ὁ ἥλιος καὶ πᾶν μόριον ἐν τῷ Σύμπαντι εἶνε σφαῖρα αὐτοτελής καὶ ἐνταυτῷ ἀποτελεῖ μέρος συνόλου ὑπερ ὡς ἐκ τῆς ἀπειρίας του εἶνε ἀκατανόητον, οὕτω καὶ πᾶν ἔμφυχον ἔχει ἀποστολήν τινα καὶ σκοπὸν ὑπάρξεως ἀπάρρητον καὶ ἀκατανόητον. Μία μέλισσα καθημένη ἐπὶ ἄνθος κεντᾷ ἐν παιδίον. Τὸ παιδίον ἔκτοτε φοβεῖται τὰς μελίτσας καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τῶν μελισσῶν σκοπὸς ὑπάρξεως εἶνε τὸ κατακοντᾶν. Εἰς κοιητῆς γοητεύεται βλέπων μελίτσαν βοφῶσαν μέλι ἀπὸ ἄνθους καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τῆς μελίτσης προορισμὸς εἶνε νὰ βοφᾷ τὸ ἔρωμα τῶν ἀνθέων. Μελισσοτρόφος παρατηρῶν ὅτι ἡ μέλισσα συλλέγει ναικάλην καὶ τὴν κομίζει εἰς τὴν κυψέλην ἀποφαίνεται ὅτι πρὸς τοῦτο αἱ μέλισσαι ἐδημιουργήθησαν. Ἄλλος νοημονέστερος λέγει ὅτι ἡ μέλισσα συλλέγει μέλι πρὸς διατροφήν τῶν νεογνῶν της καὶ τῆς βασιλίσσης. Ὁ βοτανικὸς κρίνει ὅτι ἡ μέλισσα ἀπλῶς χρησιμεύει ἵνα γονιμοποιῆ τὰ ἄνθη. Πλὴν ὅλαι αὗται αἱ θεωρίαι δὲν ἐξαγροῦσι τὸ ζήτημα τοῦ προορισμοῦ τῆς μελίτσης. Ὅσα νοημονέστερον ἀποφαινόμεθα τούτῳ περιπλοκώτερον καθίσταται τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς. Ἐξηγουμέν παντοιοτρόπως τὴν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως χαρακτήρων τινῶν τῆς ἱστορίας καὶ ἐθνῶν, ἀλλ' ἕμεις διατὶ ὑπῆρξαν, διατὶ ὑπάρχουσιν εἶνε μέγα πρόβλημα. Ἡ μόνη λύσις του εἶνε: Σέβας πρὸς τὴν Ζωὴν. Τολστόης.

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ.

(Ἐπιστολαὶ ἀνώνυμοι δὲν λαμβάνονται ὑπ' ἑξίν. Πρέπει δὲ νὰ δηλώσῃ ὁ γράφων ἂν θέλῃ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὀνόματός του, ἔλλως θὰ δημοσιεύωνται μόνον τὰ ἀρχικά.)

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

My dear Mr. Drakonles,—Your energy has done wonders. I trust that the circulation of ΕΡΕΥΝΑ will go on increasing until it is thoroughly established as a European journal.

Oxford, June 9th. Rector of Exeter.

Ἡ ἀναγκαία ῥῆσις.

Φίλε κ. Ἐκδότα, Ὡς πόθον μου μεγαλύτερον καὶ ὑψηλὴν φροντίδα μου θεωρῶ νὰ σὰς παρέιχον τοῦλάχιστον πενήκοντα συνδρομητάς. Ὅχι διότι θὰ ἐβοηθεῖτο ἡ ΕΡΕΥΝΑ, οὔτε διότι ἐγὼ θὰ ἐκέρδιζον τὰ 30 % (καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἀργότερα σκεπτόμεθα πῶς θὰ τὰ χρησιμοποιοῦσμεν), ἀλλὰ διότι θὰ ἐποθετοῦντο εἰς τὸν ἐγκέφαλον πενήκοντα ἀτόμων αὐταὶ αἱ ζῶσαι ἰδέαι ὧν τὸ περιοδικόν σας βρίθει. Ἰδίως ἐπέγει τοῦτο διὰ τοὺς ἐνταῦθα μεταναστεύοντας Ἕλληνας, διότι καίτοι ἡ Ἀμερικὴ εἶνε διαμορφωτικὴ δύναμις δι' ἄλλας φυλάς, ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἤθους οἷον ἔρχεται ἐξ Ἑλλάδος δὲν ἀσκέει σημαντικὴν ἐπιρροήν. Οὐχ ἦττον αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι εἶνε παμμέγιστον Διδασκαλεῖον προωρισμένον νὰ θίξῃ τὴν ψυχὴν παντὸς ἀνθρώπου καὶ νὰ τὴν ἀναπτύξῃ. Θὰ ἦτο προτιμώτερον ἂν οἱ Ἕλληνες φοιτηταί, οἱ ὅποιοι σκέπτονται ν' ἀνταποδώσουν τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Ῥωμύων, ἀπετέλουσαν μίαν ἑλληνορωμανικὴν ἐκδρομὴν εἰς Σικάγον παραλαμβάνοντες καὶ ὀλίγους δημοσιογράφους καὶ ὀλίγους καθηγητάς καὶ ὀλίγους μαθητὰς γυμνασίου καὶ ὀλίγους βουλευτάς, καὶ ἤρχοντο χάριν ἐρεύνης νὰ διαμείνωσι τρία ἔτη. Θὰ ἐβλεπον πῶς ἐργάζονται οἱ λαοὶ καὶ πῶς ὀργανοῦνται κράτη καὶ πανεπιστήμια. Ἀφ' ὅπου ἦλθα ἐδῶ, ἐνῶ ἤμην πρότερον πλήρης περιορισμῶν καὶ ἀπαισιοδοξίας, κατέστην αισιόδοξος καὶ ἐμπλεως θελήσεως. Γνωρίζω τί θέλω. Γνωρίζω τῶρα ὅτι τὸ χρῆμα δὲν εἶνε σκοπὸς ἐπιδιωκτέος, ἀλλὰ πρόσκαιρον μέσον σκοποῦ ἐκτελεστοῦ. Εὐλογῶ καὶ δοξάζω τὴν θείαν Παντοδυναμίαν ὅτι ἐγκαίρως ἦλθον ἐδῶ καὶ ἀντελήφθην ὅτι ὁ χρηματισμὸς εἶνε, ὡς τὸ λέγετε καὶ ἐν τῇ ΕΡΕΥΝῃ, εἰδεχθῆς τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι. Ἡ γνωριμία μου μετὰ τὴν Ἀμερικὴν ὑπῆρξε τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα τοῦ βίου μου καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἠσθάνθην ὅτι ἴσταμαι ὀρθίος με πόδας ὑγείας. ἔρχεσθε σεῖς ἡρέμα μετὰ τὴν ΕΡΕΥΝΑ καὶ μοῦ δίδετε τὴν ἀναγκαίαν ὠθησιν νὰ βαδίσω ἐμπρός. Καὶ βαδίζω, εἰσαγόμενος εἰς κύκλους ζῶντων συντρόφων. Ἐνταυτῷ ἡ προσοχή μου στρέφεται εἰς πρακτικὰ ἐγχειρήματα. Ἡ σκέψις μου ἀκριβῶς νῦν περιστρέφεται εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἀγορᾶς ἢ ἐνοικιῶσεως 200 στρεμμάτων γῆς διὰ 50 ἄτομα πρὸς διενέργησιν πειράματος ὀλβίας συμβιώσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γεωργίας συνδυαζομένης μετὰ "μικρὰν βιομηχανίαν" κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρθροῦ τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ "ὁ Σύγχρονος Πολιτισμὸς." Μετὰ δύο ἢ τρία ἔτη τὸ πείραμα δύναται νὰ γίνῃ ἐν μεγαλύτερῳ κλίμακι καὶ βαθμῆδόν θ' ἀπετέλει μέγαν γεωργικὸν Σύνδεσμον ἐν Ἀμερικῇ δυνάμενον νὰ διδῇ εἰς πάντα ἐξ Ἑλλάδος μεταναστεύοντα τὴν προσήκουσαν ὠθησιν πρὸς μεγαλοουργίαν. Εἶνε ἀδύνατον νὰ διατυπώσω διὰ λέξεων οἷος γίγας δύναται νὰ γίνῃ τις ἐν

Ἀμερικῇ εὐστόχως ἐν ἀρχῇ ποδηγετούμενος, καὶ πέποιθα ὅτι εἰς τῶν καρπῶν τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ ἴσται τὸ νὰ θέσῃ τὰς βάσεις τῆς τοιαύτης ποδηγεσίας.

CHICAGO, Halsted St., 18 Μαΐου.

X. Σ. Μ.

ΤΑΡΧΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΕΙΡΗΚΟΤΑ.

Ἀγαπητὴ Κύριε, — Ἀν ἤμην χειριστὴς τοῦ καλάμου ἐπιδέξιος τόμον θὰ ἔγραφον εἰς αἶνον τῆς ἀναπλαστικῆς δράσεως ἣν ἐγκαινίζει ἡ ΕΡΕΥΝΑ κηρύττουσα τόσῳ σθεναρῶς εἰς τὸ μαραινόμενον γένος μας τὴν ἀνάγκην χαρακτήρων καὶ θελήσεως. Τὸ ἔργον αὐτὸ ἐπελήφθητε μετὰ τόσῳ θαυμαστῆς ἰσχύος θὰ καρποφορήσῃ ἀναντιλέκτως καὶ θὰ φέρῃ συνεπείας πολλῶ σημαντικώτερας παρ' ὅσον κἂν ὑποπτευόμεθα. Προλέγω τοῦτο ἀδιστακτικῶς διότι ἡ ἰδική σας δρᾶσις εἶνε ἡ μόνη ἣτις ἀναφέρεται εἰς τὴν πρυτανεύουσαν ἀνάγκην ἣν ἔχει τὸ γένος μας καὶ ἣν δὲν δύναται παρὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ, ἀφοῦ ἔζησε μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος. Τὸ γένος μας ὁμοιάζει πρὸς ὀδοκόρον δεινῶς δυσῶντα, ἐξητλημένον δὲ ἐντεῦθεν καὶ πάσχοντα καθ' ὅν χρόνον ἀφανῆς αὐτῷ ῥυαξ ῥέει πρὸ τῶν ποδῶν του. Ὑμεῖς ὄχι μόνον ἀποκαλύπτετε τὸν ῥυακὰ ἀλλὰ καὶ ποτήριον ἐξ αὐτοῦ πλήρες προσφέρετε εἰς τὸν ἀπειρηκότα. Ἀπὸ βάθους καρδίας εὐχομαι εἰς τὴν ΕΡΕΥΝΑ μακρὸν βίον. Τὸ πάθημα τοῦ γένους μας ὅπως παντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶνε ἡ ἀπόσβεσις τοῦ γνησίου θρησκευτικοῦ συναισθήματος. Ἀπεσβέσθη αὐτὸ τὸ κίνητρον καὶ δὲν ἦλθεν ἄλλη κραταιὰ πεποιθήσις νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ. Ἀπὸ ὅλους μας λείπει ὁ προσανατολισμὸς τοῦ βίου. Οὐδὲν πωττεύοντες, οὐδὲν ἀγαπῶντες, μὴ ἀφασιοῦμενοι εἰς τι ὑψηλόν, τὴν ἀνευ βουλήσεως ἀτομικότητά μας βλέποντες ῥικνῶς βαδίζουσιν ἀφιέμεθα ἀνεργάτιστοι εἰς τὰς ὑποβολὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ ἀγόμεθα ὡς νευρόσπαστα ὑπὸ τὰ νεύματα τοῦ τυχόντος ἐπιτηδεῖον. Διήλθον καὶ ἐγὼ τὴν φάσιν ταύτην καὶ μόλις ἀνέτησα ἐκ τοῦ ἐφιάλτου ἰδοῦ ἡ βαλσαμώδης ΕΡΕΥΝΑ σπενδουσα νὰ κραταιώσῃ τὸ θάρρος μου καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἴασίν μου ἐπισπάσασα οὕτω τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην μου. Ἀτενίζω εἰς τὰ προσεχῆ τεύχη τῆς ἵνα ἀρυσθῶ ἐξ αὐτῶν περαιτέρω ἐφόδια καὶ νύξεις πρὸς πρακτικὴν καρποφόρησιν τῶν σπαρειῶν ἐν τῇ ψυχῇ μου ἰδεῶν.

Κωνσταντινούπολις 7 Μαΐου.

Δ. Κ.

ΕΞ ΑΤΣΤΡΑΛΙΑΣ.

Dear Sir,—I will continue to introduce your bright and most interesting periodical to all who are likely to support it, and I hope to be able to do more for it still than I have done. It will be something to achieve for it in this remote part of the British Empire a circulation of even a score or two. And it will help to promote here that true Hellenism of which we have so little and for more of which we should be the better. With the brief and lucid article on Hellenism in your first number, explaining its nature I was very pleased.

Every good wish for the success of ΕΡΕΥΝΑ.

MRLBOURNE, Manningtree Rd., April 9th. H. G. L.

Σωρεῖαν ἀπετέλεσαν αἱ ληφθεῖσαι ἐπιστολαὶ πάνταχόθεν τοῦ κόσμου αἱ ἐκφράζουσαι ἡμῖν αἰσθήματα καὶ φρονήματα ὡς τὰ ἀνωθι. Ἡ ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην ἑλληνικὴ Δημοκρατία ἢ περιέχουσα τὰ ἀριστα στοιχεῖα τοῦ γένους ἔχαιρέτισε τὴν ΕΡΕΥΝΑ μετὰ λίαν εὐδοίων ἤθος.

ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ.

ΕΡΕΥΝΑ εἶνε τὸ σύνθημα τοῦ αἰῶνος εἰς ὃν εἰσῆλθομεν. Ἐρεῦνα ἀνευ προκαταλήψεων. Ἐρεῦνα τὴν ἀλήθειαν χάριν τῆς ἀληθείας, χάριν μόνως τῆς ἀληθείας. Οὐδέποτε ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρώπου ὑπῆρξεν ἐποχὴ ἄλλη χαρακτηριζομένη ἀπὸ τὸν πόθον τῆς εὐρέσεως τῆς ἀληθείας, ὡς ἡ ἡμετέρα ἐποχὴ. Τὴν ἀπλήν, γυμνήν, ἀπερίφραστον ἀλήθειαν ζητεῖ ὁ νέος ἀνθρώπος. Τίποτε ἄλλο. Τίποτε ἄλλο. Ἡμεῖς ἀπὸ ἐτῶν ἐσχηματίσαμεν τὴν πεποιθήσιν ὅτι τὸ φιλέρευνον αὐτὸ πνεῦμα θὰ δόσῃ γένεσιν εἰς ἐπιστήμην νέαν, ἣτις θὰ συνίσταται εἰς τὴν ταξιδίωσιν καὶ σπουδὴν τῶν νόμων τῆς Ζωῆς. Ἡ ἐπιστήμη αὕτη λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰ ζωτικώτατα στοιχεῖα ἅτινα καλοῦμεν νοῦν, θέλησιν, στοχασμόν, κρίσιν, φαντασίαν, δρᾶσιν, πλοῦτον, ὑγείαν, ἐλευθερίαν, αὐτοκράτησιν καὶ ἐργάζεται νὰ τὰ ὑπαγάγῃ εἰς ἀξιώματα ψυχονομικὰ καὶ πρακτικά. Αὕτη εἶνε ἡ βιονομικὴ ἐπιστήμη, ἡ ἀσχολουμένη εἰς τοὺς νόμους τοῦ βίου. Ἡ Βιονομία θὰ καταστήσῃ τὸν σπουδαστὴν τῆς ἱκανὸν νὰ γνωρίξῃ ἑαυτὸν καὶ ἡ σπουδὴ τῆς ὑπερβαίνει ὑπὸ ἐπιφανῶν ἐνδιαφερόντων καὶ πρακτικῶν ἀποτελεσμάτων πᾶσαν ἄλλην σπουδὴν. Ἀποκαλύπτει τὴν ὑπαρξίν Σύνπαντος λειτουργούντος μετὰ τάξεως καὶ συνέπειας. Δεικνύει ὅτι ὑφίσταται ἐνότης Ζωῆς καὶ ἁρμονία συνολικὴ πείθει ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις εἶνε ἀπεριόριστος. Διδάσκει πῶς νὰ γίνῃ τις κύριος τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ περιστάσεων ὡς καλοῦμεν τύχην, μέλλον, εἰμαρμένην, στάδιον κ.τ.τ. καὶ πῶς νὰ τεθῇ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ περιβάλλον. Ἐξηγεῖ πῶς ἡ ὑπερτάτη εὐδαιμονία κατορθοῦται διὰ τῆς δυνάμεως τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχουν φραγμοὶ ματαιοῦντες τὴν ἀνθρωπίνην θέλησιν, δὲν ὑπάρχουν ἀντίξοοι περιστάσεις, εἰμὴ καθόσον ἡμεῖς τὸ ἐπιτρέπομεν. Ἡ Βιονομία εἶνε κατασκευαστικὴ καὶ ἀναπλαστικὴ, ἀποδεικνύει δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ ὑπάρχουσαι συνθήκαι ἔχουσι τὸν λόγον των, ἄλλως δὲν θὰ ὑπῆρχον, καὶ ἅτε ἔχουσιν τὸν λόγον των ἐκπληροῦσιν ὠφέλιμον σκοπὸν. Ὁ σπουδαστὴς τῆς Βιονομίας μαθαίνει τίνι τρόπῳ δύναται νὰ προικισθῇ μετὰ τὴν πολῦτιμον ἐκείνην ψυχικὴν δύναμιν ἣτις κοινῶς καλεῖται προσωπικὸς μαγνητισμὸς, καὶ ἣτις ἀναγκάζει τὰς περιστάσεις νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτὸν ἀντὶ αὐτοῦ νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὰς περιστάσεις. Πᾶν μόριον ἐν τῷ Σύνπαντι εἶνε αὐτοτελὲς μέλος τοῦ Σύνπαντος, καὶ πᾶν ἔμφυχον ὄν, ἅτε συγκείμενον ὑπὸ τοιοῦτων μορίων, διατελεῖ εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸν ὅλον νοῦν τοῦ Σύνπαντος, ἀρκεῖ νὰ μὴ εἶνε ἀπλῶς ἔμφυχον ὄν ἀλλὰ καὶ νὰ γνωρίξῃ ἑαυτό. Συνοχή, βαρύτης, ἔλξις, στοργή, ἀγάπη εἶνε λέξεις ἐκφράζουσιν διαφόρους βαθμοὺς δημιουργικῆς δυνάμεως. Μία μόνη δύναμις πραγματικῶς ὑπάρχει, ἡ κεντρομόλος. Κεντρομόλος κατ' οὐσίαν δὲν ὑπάρχει, διότι εἶνε καὶ αὕτη κεντρομόλος ἀπέναντι ἄλλου κέντρου. Πᾶν μόριον τοῦ Σύνπαντος εἶνε κέντρον ἐλκῶν πᾶν ἄλλο μόριον. Ἡ μεταξὺ ἀλλήλων ἀγάπη εἶνε ὁ ἀναλλοίωτος νόμος ὁ συγκρατῶν τὰ πάντα. Ὁ νοῦς ὅστις γνωρίζει τὴν λειτουργίαν τοῦ νόμου αὐτοῦ δύναται νὰ δημιουργῇ κατὰ βούλησιν. Ἡ ἀγνοία τοῦ τρόπου καθ' ὃν λειτουργοῦσιν οἱ θεμελιώδεις οὗτοι νόμοι εἶνε ἡ πηγὴ τῶν ἀνθρωπίνων δεινοπαθημάτων. Ἐκαστος ἔχει ἐν ἑαυτῷ παρακαταθήκην λανθανούσης παντοδυναμίας καὶ ἀρκεῖ νὰ θέσῃ εἰς ἐνεργὸν χρῆσιν τὴν παρακαταθήκην του ἵνα γίνῃ κύριος τῆς τύχης του. Ἡ Βιονομία ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξελέξεως καὶ ταυτίζει τὴν ἐννοίαν ταύτην μετὰ τὴν ἐννοίαν τῆς φύσεως, ἣς ἴδιον εἶνε ν' αὐξάνῃ διηλεκτῶς καὶ ἐπ' ἀπειρον. Θεμελιώδες ἀξίωμα τῆς Βιονομίας εἶνε ὅτι ὁ

ἀνθρώπος ἐκπροσωπεῖ ὅ,τι σκέπτεται. Εἶνε ὅ,τι πιστεύει. Δύναται νὰ γίνῃ ὅ,τι ποθεῖ. Ἀλλαγὴ σκέψεως φέρει ἀλλαγὴν ὀργανισμοῦ. Ὑπάρχει νόμος ἀναποδόσεως καὶ εἰς τοὺς στοχασμοὺς μας ὅπως καὶ εἰς τὰς πράξεις μας. Τὰ πάντα εἶνε δυνατὰ τῷ πιστεύοντι αὐτὰ ὡς δυνατὰ. Τὸ πιστεύειν ἐστὶ γινώσκειν, τὸ δὲ γινώσκειν ἐστὶ γίνεσθαι. Περὶ τούτου ἔχομεν ἀπόδειξιν τρανὴν τὸ γεγονός ὅτι κατεστήσαμεν δυνατὰ τὰ τόσα κακὰ ὑφ' ὧν πάσχομεν, ἀκριβῶς διότι τὰ ἐπιστεύσαμεν ὡς δυνατὰ. Ἄς πιστεύσωμεν ἤδη ὡς δυνατὰ τὰ ἀντίθετα καὶ θὰ τὰ ἔχωμεν. Ἄς πιστεύσωμεν ὡς δυνατὴν τὴν ὑγείαν, τὸν πλοῦτον, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν εἰρήνην, τὸ κάλλος, τὴν ἰσχύν, τὴν ἁρμονίαν, τὴν ἀειβαλὴ νεότητα, τὴν ἀθανασίαν καὶ θὰ τὰ ἔχωμεν μετὰ μείζονος εὐκολίας ἢ μετ' ἧς ἔσχομεν τὰς νόσους, τὴν πτωχείαν, τὴν τυραννίαν, τὴν ἐριδα, τὴν ἀσχημίαν, τὴν ἀδυναμίαν, τὴν δυσἁρμονίαν, τὸ γῆρας, τὸν θάνατον. Ἡ Βιονομία λέγει: "Τί τὰ θέλεις αὐτὰ τὰ βάρη ἐπὶ τῶν ὤμων σου; Ἀποτίναξέ τα ἀμέσως καὶ περιπάτει ὄρθιος ἀτενίζων τὰ ὑψιστα πρόσωπον πρὸς πρόσωπον." Ὅχι δὲ μόνον λέγει τοῦτο ἡ Βιονομία ἀλλὰ καὶ δεικνύει τὸν τρόπον ἀποκαλύπτουσα ἡμῖν ἡλίκοι εἴμεθα, ἀρκεῖ νὰ δρᾶσωμεν μετὰ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ ἐν ἡμῖν λανθάνουσα δύναμις εἶνε γιγαντιαία. Ἡ Βιονομία μᾶς πείθει ὅτι εἴμεθα θεοὶ ἐν ἐμβρύῳ. Ἄνευ τῆς τοιαύτης δράσεως οὐδὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ. Προσπάθεια ἐπίμονος κατορθώνει τὸν σκοπὸν τῆς ἀναποδρόσως, πεπρωμένους. Δὲν ὑπάρχει τι τὸ ὑποκίον νὰ μὴ ὑποκύπτῃ εἰς τὴν ἐπίμονον προσπάθειαν. Ἡ ἐπίμονος προσπάθεια εἶνε δῶρον προκύπτον ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶνε παντοδύναμος. Ἀρετὴ καὶ ἐπίμονος προσπάθεια εἶνε βέβαιος θρίαμβος, καὶ ἡ Βιονομία ἀναλύει τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ὁ θρίαμβος ἀκολουθεῖ τὴν μετ' ἀρετῆς ἐπίμονον προσπάθειαν. Αἱ ἀρχαὶ τῆς Βιονομίας εἶνε καταληπταὶ εἰς πάντα νοήμονα ἀνθρώπον ἀγαπῶντα νὰ ἐρευνᾷ. Σειρὰ ἐδικῶν μαθημάτων Βιονομίας παρεσκευασθῆ ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ τῇ συνεργασίᾳ πεπειραμένων πρακτικῶν ἐρευνητῶν. Τὸ ἔργον δὲν μέλλει νὰ δημοσιευθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἄλλ' ἡ ὅλη σειρὰ ἀποτελουμένη ἐκ δώδεκα ἐνδελεχῶς ἐπιμεμημένων καὶ ἀνεπτυγμένων πρακτικῶν μαθημάτων δύναται νὰ σταλῇ ἐν χειρογράφῳ διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἐπὶ συστάσει πρὸς πάντα ὅστις ἐγγράψῃ τρεῖς νέους συνδρομητὰς τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ καὶ μᾶς ἐμβάσῃ τὸ ἰσότιμον. Ὁ ἐπειγόμενος ὅμως ν' ἀποκτήσῃ ἀνευ ἀναβολῆς τὸ ὄντως πολῦτιμον τοῦτο χειρόγραφον δύναται νὰ ἐμβάσῃ ἀμέσως τὸ ἰσότιμον τῶν τριῶν συνδρομῶν καὶ νὰ στείλῃ βραδύτερον τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν, ἢ δύναται, ἂν προτιμᾷ αὐτό, ὅπερ καὶ ἀπλούστερον, νὰ λαμβάνῃ αὐτὸς τὰ τρία ἀντίτυπα τοῦ φύλλου. Ἄν θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὴν γνώσιν ἣν θ' ἀποκτήσῃ μελετῶν τὸ ἔργον ἐπὶ ἐν ἔτος, θὰ ἴδῃ ταχύτατα τοὺς καρποὺς τῆς δημιουργικῆς του δυνάμεως ὑπὸ μορφὴν εὐπορίας καὶ γαλήνης. Ἡ διατύπωσις τῆς γλώσσης εἶνε τοιαύτη ὥστε, καίτοι ἡ σειρὰ βασιίζεται ἐπὶ βαθείας καὶ μακρῶς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας πολλῶν ἐρευνητῶν, τὸ ἔργον εἶνε εὐληπτόν εἰς πάντα ἔστω καὶ μὴ τυχόντα ἐκπαίδευσως προηγουμένης. Ἡ σειρὰ αὕτη καθ' ἑαυτὴν εἶνε ὀλόκληρος ἐκπαιδευτικὸς ὑπὸ τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῆς λέξεως, διότι ἐκπαιδεύσιν ἔχει μόνον ἐκεῖνος ὅστις γνωρίζει πῶς ν' αὐταναπτύσσεται. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος σειρὰ αὕτη ἀκριβῶς τὴν γνώσιν παρέχει. Δεικνύει τὸν τρόπον τῆς αὐταναπτύξεως ἐκείνης ἣτις καθιστᾷ τὴν εὐδοκίμησιν ἐκ τῷ βίῳ ἀναπόδραστον, καὶ τὴν δαψιλὴν γονιμότητα πάσης ἐντύμου ἐργασίας βεβαίαν.